

АГУУЛГА

	Хуудасны дугаар
 НИЙСЛЭЛИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ	2
 НИЙСЛЭЛИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ, ДҮҮРГЭЭР	3
 ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ	4
ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС	
МАЛ АЖ АХУЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮНЭ	
ТҮЛШ, ШАТАХУУНЫ ҮНЭ	
ТӨГРӨГИЙН АМ.ДОЛЛАРТАЙ ХАРЬЦАХ САРЫН ДУНДАЖ ХАНШ	
ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БАРААНЫ ҮНИЙН ЗЭРЭГЦҮҮЛЭЛТ	
БАРИЛГЫН МАТЕРИАЛЫН ҮНЭ	
 АЖ ҮЙЛДВЭР	12
 БАРИЛГА	16
 МАЛ АЖ АХУЙ	16
 НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	20
 ТӨСӨВ	24
 АЖИЛ ЭРХЛЭЛТ	26
 ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	28
 МЭДЭЭЛЭЛ ХОЛБОО	30
 ТЭЭВЭР	30
 ХОТЫН НИЙТИЙН АЖ АХУЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	39
 АМЬДАРЧ БУЙ ОРЧИН	39
 ХОТЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ	43
 ГЭМТ ХЭРГИЙН БАЙДАЛ	44
 ХҮН АМ	49

Хүснэгт 1. Нийслэлийн эдийн засаг, нийгмийн үндсэн үзүүлэлт, жил бүрийн 12 сарын байдлаар

Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2010 он	2011он	2012 он	2013 он	2014 он
Суурин хүн ам, оны эцэст	мянган хүн	1161.8 ^{↑5.0}	1206.6 ^{↑3.9}	1227.0 ^{↑1.7}	1267.0 ^{↑3.3}	1314.5 ^{↑3.7}
Шинээр төрсөн хүүхэд	тоо	26828 ^{↓4.0}	30226 ^{↑12.7}	33324 ^{↑10.2}	36421 ^{↑9.3}	37672 ^{↑3.4}
Ажилгүйчүүд, сарын эцэст	мянган хүн	9.1 ^{↑18.2}	29.3 ^{↑222.0}	12.8 ^{↓56.3}	14.1 ^{↑10.2}	15.8 ^{↑12.1}
үүнээс: эмэгтэй	мянган хүн	4.5 ^{↑9.8}	12.8 ^{↑184.4}	6.9 ^{↓46.1}	7.8 ^{↑13.0}	8.8 ^{↑12.8}
Халдварт өвчнөөр өвчилсөн хүн	тоо	21424 ^{↑15.6}	19955 ^{↓6.9}	25128 ^{↑25.9}	18405 ^{↓26.8}	17610 ^{↓6.0}
Бүртгэсэн гэмт хэрэг	тоо	10863 ^{↓4.2}	10773 ^{↓0.8}	12910 ^{↑19.8}	15419 ^{↑19.4}	17144 ^{↑11.2}
Хэрэглээний үнийн индексийн жилийн өөрчлөлт	хувь	14.3 ^{↑12.4}	11.1 ^{↓3.2}	14.2 ^{↑3.1}	12.3 ^{↓1.9}	10.7 ^{↓1.6}
Валютын зах зээлийн ханш, сарын эцэст	1US\$ = ₮	1257 ^{↓12.9}	1396 ^{↑11.0}	1392 ^{↓0.3}	1659 ^{↑19.2}	1888 ^{↑13.8}
Нийслэлийн төсвийн орлого	тэрбум төгрөг	164.3 ^{↑23.2}	246.5 ^{↑50.0}	485.3 ^{↑96.9}	774.7 ^{↑59.6}	808.2 ^{↑4.3}
Нийслэлийн төсвийн зарлага	тэрбум төгрөг	159.7 ^{↑28.7}	200.4 ^{↑25.5}	260.9 ^{↑30.2}	682.2 ^{↑161.5}	772.3 ^{↑13.2}

Тайлбар: өмнөх онтой харьцуулсан өөрчлөлтийн хувь

↑, ↓ эерэг

↑, ↓ сөрөг

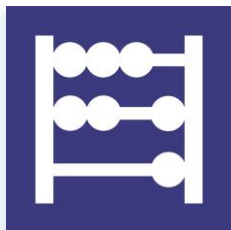
= тогтвортой

Хүснэгт 2. Нийслэлийн эдийн засаг, нийгмийн үзүүлэлтүүд, дүүргээр

	Хэмжих Нэгж	2013 оны 12 сарын байдлаар				2014 оны 12 сарын байдлаар					
		Хотын дундаж	Хамгийн өндөр		Хамгийн бага		Хотын дундаж	Хамгийн өндөр		Хамгийн бага	
Хүн амын нягтрал /нэг кв км-т ногдох хүн/	Тоо	269	Баянгол	6789	Налайх	48	279	Баянгол	7084	Налайх	50
			Чингэлтэй	1746	Багануур	45		Чингэлтэй	1786	Багануур	46
			Сүхбаатар	640	Багахангай	27		Сүхбаатар	655	Багахангай	28
Ажилгүйчүүд хөдөлмөрийн насны 10 000 хүнд ногдох	0\000**	174	Налайх	616	Сонгинохайрхан	152	190	Багахангай	525	Баянгол	186
			Багахангай	329	Баянзүрх	137		Налайх	513	Баянзүрх	163
			Чингэлтэй	206	Хан-Уул	120		Багануур	230	Сонгинохайрхан	124
Нялхсын нас баралт /амьд төрсөн 1000 хүүхдэд/	0\00*	14	Налайх	18	Баянгол	9	15	Багахангай	21	Хан-Уул	11
			Хан-Уул	13	Багануур	9		Багануур	15	Баянгол	10
			Баянзүрх	12	Багахангай	-		Налайх	15	Сүхбаатар	10
10 000 хүн тутмаас халдварт өвчнөөр өвчлөгсөд	0\000	151	Багануур	199	Сүхбаатар	102	141	Багануур	181	Сонгинохайрхан	90
			Налайх	181	Баянгол	93		Налайх	174	Баянгол	87
			Баянзүрх	135	Багахангай	40		Баянзүрх	141	Багахангай	32
Төсвийн орлого, зарлагын харьцаа зарлага=100	мян.төг	106	Хан-Уул	110	Багануур	16	105	Чингэлтэй	119	Налайх	77
			Сүхбаатар	99	Налайх	10		Хан-Уул	112	Багануур	77
			Чингэлтэй	80	Багахангай	3		Сүхбаатар	108	Багахангай	54
18-аас дээш насны 10 000 хүнд ногдох Гэмт хэрэг	тоо	181	Сүхбаатар	260	Налайх	141	196	Сүхбаатар	280	Налайх	152
			Чингэлтэй	198	Хан-Уул	137		Чингэлтэй	221	Багануур	124
			Баянзүрх	186	Багахангай	127		Баянзүрх	203	Багахангай	92

Тайлбар: * - промилль

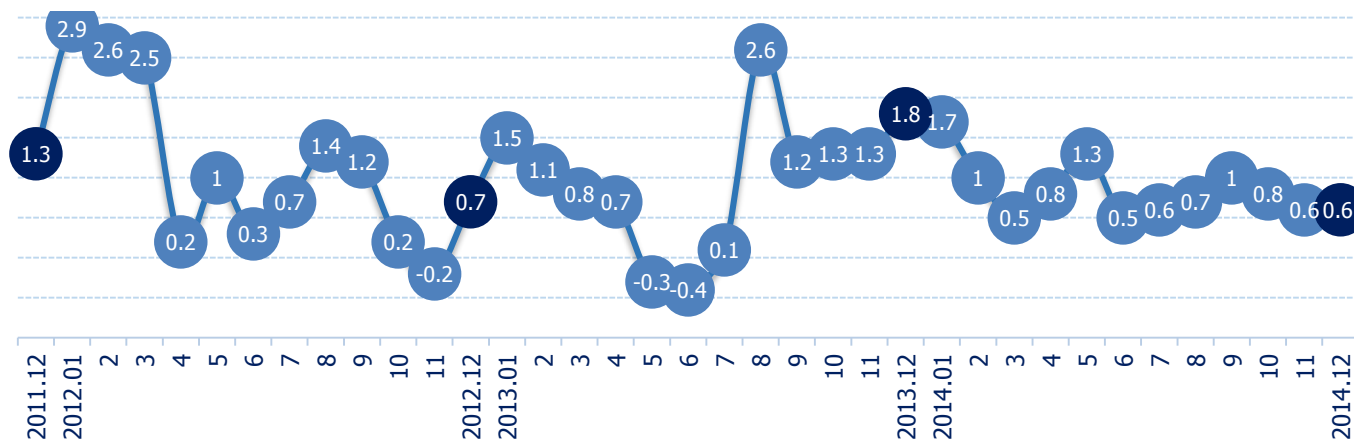
** - продицимилль

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ

2014 оны 12-р сарын хэрэглээний үнийн индекс 2013 оны жилийн эцэстэй харьцуулахад 10.7 хувь, өмнөх 11-р сартай харьцуулахад 0.6 хувиар өссөн байна.

Зураг 1. Хэрэглээний үнийн индекс, 2011-2014 он

Хэрэглээний үнийн индекс 2014 оны 12-р сард өмнөх оны эцэстэй харьцуулахад 10.7 хувиар өсөхөд хүнсний бараа, ундаа, усны бүлгийн үнэ 6.7 хувь, согтууруулах ундаа, тамхи 10.4 хувь, хувцас, бөс бараа, гутал 9.2 хувь, орон сууц, ус, цахилгаан, түлш 22.1 хувь, гэр ахуйн бараа, тавилга 8.5 хувь, эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ 11.4 хувь, тээврийн үйлчилгээ 10.3 хувь, холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ 0.7 хувь, амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ 9.7 хувь, боловсролын үйлчилгээ 17.7 хувь, зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ 5.1 хувь, бусад бараа, үйлчилгээний бүлгийн үнэ 9.1 хувиар тус тус өссөн нь нөлөөлжээ.

Хүснэгт 3. Хэрэглээний үнийн индекс, барааны бүлгээр

Бараа, үйлчилгээний бүлгийн нэр	<u>2014-12</u> 2013-12	<u>2014-12</u> 2014-11
Ерөнхий индекс	110.7	100.6
Хүнсний бараа, ундаа, ус	106.9	101.1
Согтууруулах ундаа, тамхи	110.4	102.6
Хувцас, бөс бараа, гутал	109.2	100.7
Орон сууц, ус, цахилгаан, түлш	122.1	99.6
Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа	108.5	100.5
Эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ	111.4	100.7
Тээвэр	110.3	100.2
Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	100.7	100.0
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	109.7	100.3
Боловсролын үйлчилгээ	117.7	100.0
Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байр	105.1	100.0
Бусад бараа, үйлчилгээ	109.1	100.5

2014 оны 12-р сард үнийн ажиглалт хийхээр хэрэглээний сагсанд сонгогдсон 329 нэрийн бараа, үйлчилгээний 27.1 хувийнх нь үнэ өсч, 3.6 хувийнх нь үнэ буурч, 69.3 хувийн бараа үйлчилгээний үнэ тогтвортой байлаа.

Хүснэгт 4. Хэрэглээний үнийн сарын индекст нөлөөлсөн бараа, үйлчилгээний үнийн өөрчлөлт

Бараа, үйлчилгээний бүлэг	Үнийн өөрчлөлт %	Дэд бүлэг, зарим барааны үнийн өөрчлөлт
Хүнсний бараа, ундаа, ус	1.1	Энэ бүлгийн өсөлтөд талх, гурил, будаа 0.6 хувь, загас, далайн бүтээгдэхүүн 0.5 хувь, сүү, сүүн бүтээгдэхүүн, өндөг 2.2 хувь, төрөл бүрийн өөх, тос 1.1 хувь, жимс, жимсгэнэ 2.9 хувь, төмс, хүнсний ногоо 6.3 хувь, сахар, жимсний чанамал, чихэр, шоколад 0.7 хувь, хүнсний бусад бүтээгдэхүүн 0.7 хувиар тус тус өссөн нь нөлөөлжээ.
Согтууруулах ундаа, тамхи	2.6	Энэ бүлгийн өсөлтөд архи, спирт 7.1 хувь, дарс 0.6 хувь, шар айраг 2.6 хувиар нэмэгдсэн нь нөлөөлөв.
Хувцас, бөс бараа, гутал	0.7	Хувцас, бөс бараа, гутлын бүлгийн өсөлтөд бүх төрлийн хувцас 0.9 хувь, жижиг эдлэл, хэрэгсэл 2.1 хувиар өссөн нь нөлөөлжээ.
Орон сууц, ус, цахилгаан, түлш	-0.4	Орон сууц, ус, цахилгаан, түлшний үнийн бууралтад хатуу түлш 9.0 хувиар буурсан нь нөлөөлсөн байна.
Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа	0.5	Энэ бүлгийн өсөлтөд гэр ахуйн удаан эдэлгээт цахилгаан бараа 0.3 хувь, гэр ахуйн бусад бараа 1.4 хувиар өссөн нь нөлөөлжээ.
Эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ	0.7	Энэ бүлгийн өсөлтөд эм, тариа 0.9 хувь, шүдний эмнэлгийн үйлчилгээ 8.5 хувиар өссөн нь нөлөөлөв.
Тээвэр	0.2	Тээврийн үйлчилгээний үнийн өсөлт нь тээврийн хэрэгслийн шатах, тослох материал 0.2 хувиар, агаарын зорчигч тээврийн үйлчилгээ 2.6 хувиар өссөнтэй холбоотой байна.
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	0.3	Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээний бүлгийн өсөлтөд бичгийн болон зургийн хэрэгсэл 4.3 хувиар өссөн нь нөлөөлөв.
Бусад бараа, үйлчилгээ	0.5	Энэ бүлгийн өсөлтөд гоо сайхны хэрэгцээнд зориулсан бусад эд зүйлс 0.8 хувиар өссөн нь нөлөөлжээ.

Зураг 2. Нэг кг будааны дундаж үнэ, 2009-2014 оны 12-р сард, төгрөг

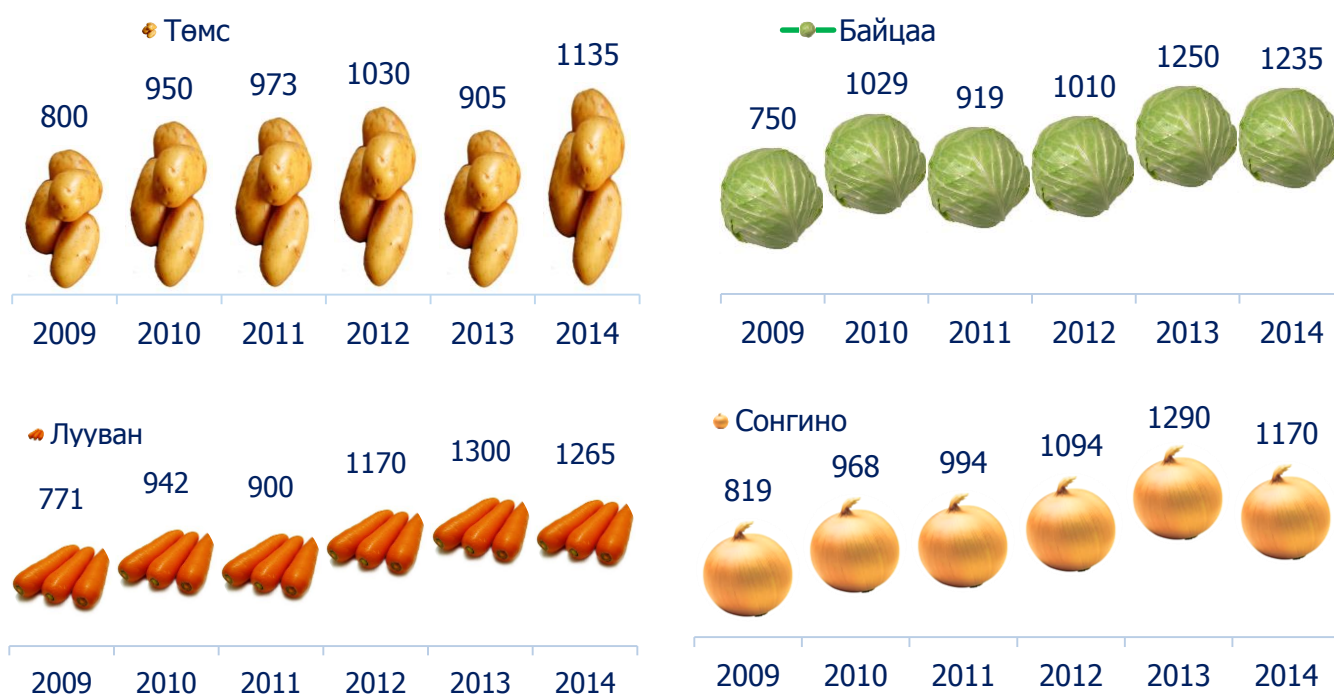

Зураг 3. Нэг кг дээд гурилын дундаж үнэ, 2009-2014 оны 12-р сард, төгрөг

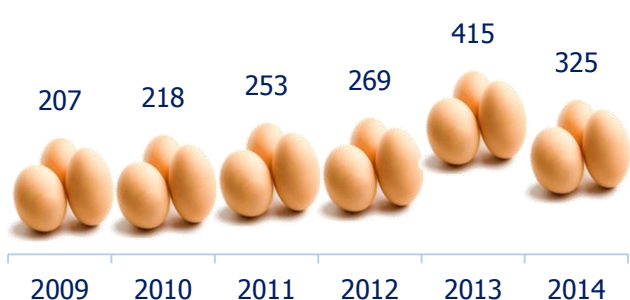

2014 оны 12-р сард хүнсний зах, дэлгүүрт жижиглэн худалдаалах махны үнэ өмнөх сартай харьцуулахад хонь 1.8 хувиар өсч, харин үхэр 0.4 хувиар буурчээ. Сүү, сүүн бүтээгдэхүүний үнэ бүлгийн дүнгээр өмнөх сараас 2.2 хувь, хүнсний ногооны үнэ бүлгийн дүнгээр 6.3 хувиар тус тус өссөн байна.

Зураг 4. Нэг кг хүнсний ногооны дундаж үнэ, 2009-2014 оны 12-р сард

Зураг 5. Нэг ширхэг өндөгний дундаж үнэ, 2009-2014 оны 12-р сард

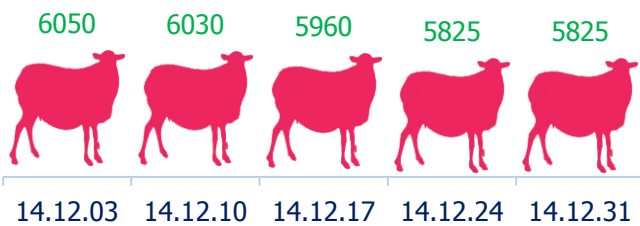
Зураг 6. Нэг кг хүнсний ногооны дундаж үнэ, 2009-2014 оны 12-р сард

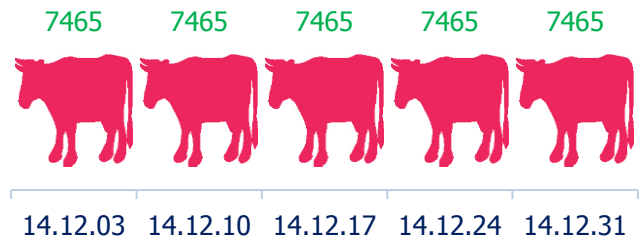
Хүснэгт 5. Нэг кг махны жижиглэн худалдах дундаж үнэ, 2013-2014 оны сараар, төгрөгөөр

Үхрийн мах												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2013 он	7335	8025	7895	8330	8380	8275	8225	7710	7825	7245	7115	7280
2014 он	7980	7775	8425	8370	8685	8730	7955	7590	7635	7550	7495	7465
Хонины мах												
2013 он	6480	7095	7060	7420	7490	7470	7415	6710	6540	6215	6085	6245
2014 он	6855	6675	7040	7630	7800	7685	7030	6585	6395	5965	5835	5940

Зураг 7. Нэг кг хонины махны дундаж үнэ 2014 оны 12-р сард

Зураг 8. Нэг кг үхрийн махны дундаж үнэ 2014 оны 12-р сард

2014 оны 12-р сарын 29-ны өдрийн үнийн ажиглалтаар “Хүчит шонхор” зах дээр нэг кг тэмээний мах 5200 төгрөг, “Далай ээж” зах дээр гахайн мах 8200 төгрөг, тахианы мах 5500 төгрөгийн ханштай байв.

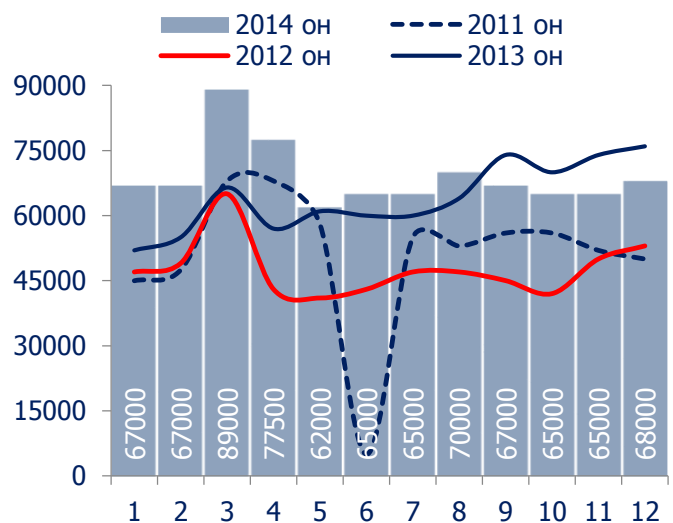
Багануур, Эмээлт захын дундаж үнээр нас гүйцсэн адуу 820.0 мянган төгрөг, үхэр 1.1 сая төгрөг, эр хонь 200.0 мянган төгрөг, эм хонь 150.0 мянган төгрөг, ямаа 65.0-100.0 мянган төгрөгийн ханштай байв.

Улаанбаатар хотын түүхий эдийн захуудад ямааны цагаан ноолуур 68000 төгрөг, тэмээний шир 21000 төгрөг, адууны шир 39000 төгрөг, үхрийн шир 1.8-2.3 метр урттай бол 41000 төгрөг, 2.3 метрээс дээш урттай нь 62000 төгрөг, хонины нэхий 4600 төгрөг, ямааны ноолууртай арьс 20000 төгрөгийн ханштай байлаа.

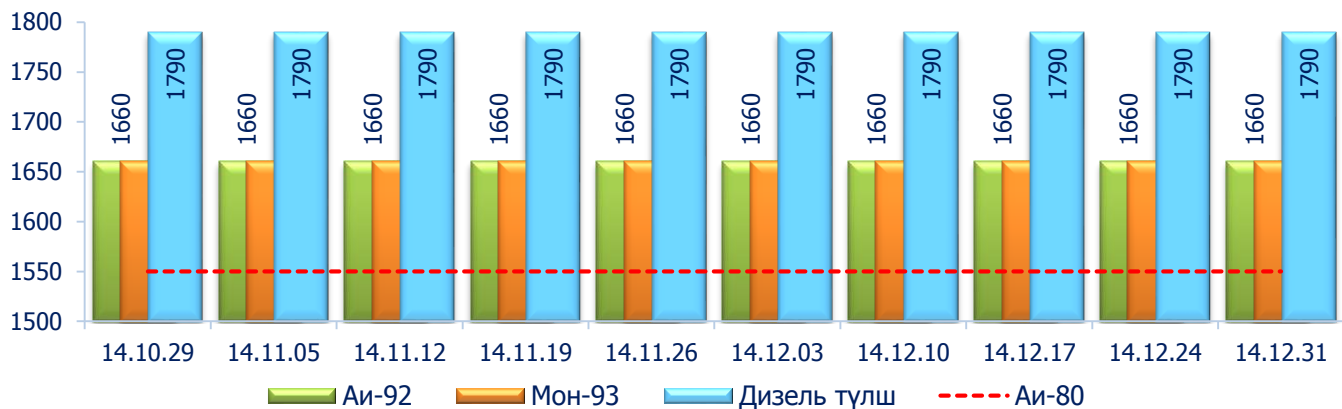
Хүснэгт 6. Арьс ширний дундаж үнэ, төгрөгөөр

	2013 оны XII сар	2014 он	
		XI сар	XII сар
Тэмээний шир	25000	20500	21000
Адууны шир	33000	36000	39000
Үхрийн шир	50000	62000	62000
Хонины арьс	8000	4500	4600
Ямааны арьс /ноолууртай/	25000	18000	20000
Ямааны ноолуур	76000	65000	68000

Зураг 9. Ямааны ноолуурын дундаж үнэ, төгрөгөөр

Зураг 10. Шатахууны үнэ, 2014 оны 10, 11, 12-р сарын байдлаар

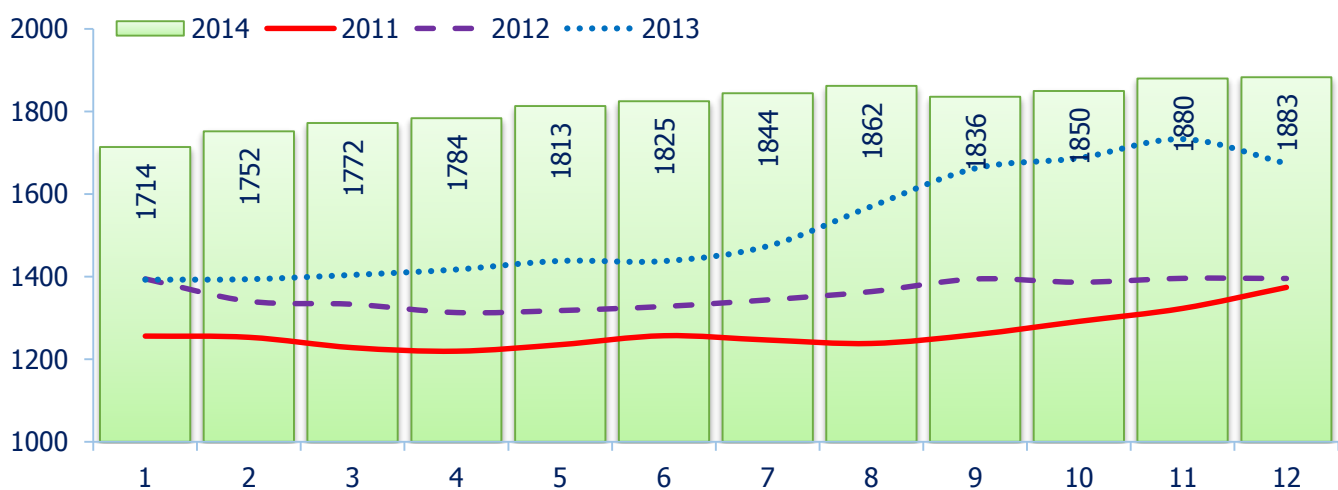
Хүснэгт 7. Түлшний үнэ, 2014.12.31, төгрөг

Байршил	Түлшний мод (6-7 кг) 1 шуудай	Нүүрс (Налайх) (10-12кг)
Чингэлтэй	1400	2500
Сүхбаатар	1300	2500
Баянгол		
Цайз зах	1200	2300
Хангай зах	1200	2300
Дундаж үнэ	1275	2400

Хүснэгт 8. Нэг литр шатахууны үнэ, 2014.12.31, төгрөг

ШТС	Аи 95	Аи 80	Аи 92	Мон 93	Дизель түлш	Газ
Жаст Ойл	1890	1550	1660		1790	
Петровис	1890	1550	1660	1660	1790	
Магнай трейд	1890	1550	1660		1790	
Сод монгол	1890	1550	1660		1790	
Шунхлай		1550	1660		1790	
Юнигаз						1400
Дундаж үнэ	1890	1550	1660	1660	1790	1400

Зураг 11. Төгрөгийн ам.доллартай харьцах сарын дундаж ханш, 2011-2014 он

Мэдээлийн эх сурвалж: Монголбанкны статистикийн мэдээлэл

Хүснэгт 9. Хүнсний барааны дундаж үнийн зэрэгцүүлэлт, 2014 оны 10, 11, 12-р сарын өдрүүдээр

		хэмжих нэгж	2014 10.22	2014 10.29	2014 11.05	2014 11.12	2014 11.19	2014 11.26	2014 12.03	2014 12.10	2014 12.17	2014 12.24	2014 12.31	14.12.31 14.12.24
"Алтан тариа" гурил	дээд	кг	1180	1180	1180	1185	1185	1185	1180	1180	1180	1180	1180	100.0
	1-р зэрэг	кг	1005	1005	1005	1005	1005	1005	1005	1005	1005	1005	1005	100.0
"Алтан тариа" савласан гурил	дээдийн дээд	кг	1585	1595	1595	1625	1625	1625	1625	1625	1625	1625	1625	100.0
	дээд	кг	1225	1225	1225	1225	1225	1225	1225	1225	1225	1225	1225	100.0
	1-р зэрэг	кг	1040	1040	1040	1040	1040	1035	1035	1035	1035	1035	1035	100.0
	2-р зэрэг	кг	815	815	815	830	830	830	830	830	830	830	830	100.0
"Алейка" дээд гурил		кг	1335	1335	1335	1335	1335	1335	1335	1335	1335	1335	1335	100.0
Сүү	Сүү ХК 1л	литр	2345	2345	2380	2435	2425	2435	2435	2455	2455	2455	2455	100.0
	Сүү ХК 0.5л	литр	1095	1095	1105	1150	1175	1180	1180	1200	1215	1215	1215	100.0
	Задгай	литр	1300	1365	1365	1365	1365	1400	1400	1400	1400	1400	1400	100.0
Тараг, Цөцгийтэй		литр	2155	2155	2155	2150	2155	2155	2155	2155	2155	2155	2155	100.0
Талх	Атар	ширхэг	1080	1080	1065	1065	1065	1065	1065	1065	1065	1065	1065	100.0
	Зууван чех	ширхэг	1190	1180	1180	1180	1180	1180	1180	1180	1180	1180	1180	100.0
Будаа	цагаан	кг	2365	2365	2365	2365	2365	2365	2365	2365	2350	2350	2350	100.0
	шар	кг	1810	1810	1810	1810	1810	1810	1810	1810	1795	1795	1795	100.0
Цөцгийн тос, "Сүү" ХК		кг	2625	2625	2625	2625	2625	2625	2625	2625	2575	2975	2975	100.0
Ургамлын тос		1 литр	3115	3115	3115	3115	3115	3115	3115	3115	3115	3115	3115	100.0
Ногоон цай, Гүрж		кг	5150	5150	5075	5075	5075	5075	5075	5085	5195	5195	5195	100.0
Элсэн чихэр		кг	1850	1850	1730	1730	1730	1730	1730	1730	1730	1730	1730	100.0
Хонины мах	ястай*	кг	5815	5940	5850	5940	5850	5705	6050	6030	5960	5825	5825	100.0
	цул	кг	7530	7385	7300	7245	7215	7155	7230	7215	7170	7100	7100	100.0
Үхрийн мах	ястай*	кг	7495	7630	7510	7525	7510	7425	7465	7465	7465	7465	7465	100.0
	цул*	кг	9630	9585	9585	9635	9585	9270	9395	9395	9395	9395	9395	100.0
Адууны мах, ястай*		кг	5465	5390	5390	5390	5390	5390	5435	5435	5435	5435	5435	100.0
Ямааны мах, ястай*		кг	5265	5265	5015	5015	5015	4890	4810	4810	4810	4735	4735	100.0
Төмс, монгол		кг	945	945	945	945	945	945	970	1035	1025	1035	1135	109.7
Лууван, монгол		кг	1105	1095	1095	1095	1085	1105	1200	1245	1220	1220	1265	103.7
Байцаа, монгол		кг	950	950	1000	1000	1000	1045	1100	1110	1115	1145	1235	107.9
Манжин, монгол		кг	1210	1210	1210	1210	1210	1210	1210	1210	1210	1210	1600	132.2
Сонгино, хятад бөөрөнхий		кг	1170	1170	1170	1170	1170	1170	1170	1170	1170	1170	1170	100.0
Алим, фүжи		кг	4035	4035	4035	4035	4035	4035	4035	4155	4125	4245	4245	100.0
Өндөг, ОХУ		ширхэг	330	330	320	325	325	325	325	320	320	320	325	101.6

Хүснэгт 10. Хүнсний барааны дундаж үнийн зэрэгцүүлэлт, 2009-2014 оны 12-р сарын V долоо хоногоор

		ХЭМЖИХ НЭГЖ	2009.12	2010.12	2011.12	2012.12	2013.12	14.12.31	2014/2013	2014/2012	2014/2011	2014/2010	2014/2009
"Алтан тариа" гурил	дээд	кг	797	881	845	842	1115	1180	105.8	140.1	139.6	133.9	148.1
	1-р зэрэг	кг	657	730	696	703	770	1005	130.5	143.0	144.4	137.7	153.0
"Алтан тариа" савласан гурил	дээдийн дээд	кг	1023	1034	1044	1143	1530	1625	106.2	142.2	155.7	157.2	158.8
	дээд	кг	850	929	901	924	1155	1225	106.1	132.6	136.0	131.9	144.1
	1-р зэрэг	кг	696	775	747	788	790	1035	131.0	131.3	138.6	133.5	148.7
	2-р зэрэг	кг	574	597	580	592	595	830	139.5	140.2	143.1	139.0	144.6
"Алейка" дээд гурил		кг	802	863	905	1005	1345	1335	99.3	132.8	147.5	154.7	166.5
Сүү	Сүү ХК 1л	литр				1576	2040	2455	120.3	155.8			
	Сүү ХК 0.5л	литр				646	865	1215	140.5	188.1			
	Задгай	литр	1133	1200	1233	1160	1450	1400	96.6	120.7	113.5	116.7	123.6
Тараг, Цөцгийтэй		литр				1606	2040	2155	105.6	134.2			
Талх	Атар	ширхэг	609	632	650	658	840	1065	126.8	161.9	163.8	168.5	174.9
	Зууван чех	ширхэг				924	930	1180	126.9	127.7			
Будаа	цагаан	кг	1422	1770	1645	1725	2270	2350	103.5	136.2	142.9	132.8	165.3
	шар	кг	1086	1600	1605	1635	1575	1795	114.0	109.8	111.8	112.2	165.3
Цөцгийн тос, "Сүү" ХК		кг				2238	2250	2975	132.2	132.9			
Ургамлын тос		1 литр				2696	3115	3115	100.0	115.5			
Ногоон цай, Гүрж		кг				3820	4505	5195	115.3	136.0			
Элсэн чихэр		кг	1489	1716	1667	1733	1665	1730	103.9	99.8	103.8	100.8	116.2
Хонины мах	ястай*	кг					6610	5825	88.1				
	цул	кг	2613	4214	4733	6600	7100	7100	100.0	107.6	150.0	168.5	271.7
Үхрийн мах	ястай*	кг					7570	7465	98.6				
	цул*	кг					9315	9395	100.9				
Адууны мах, ястай*		кг					6045	5435	89.9				
Ямааны мах, ястай*		кг					5365	4735	88.3				
Төмс, монгол		кг	800	950	973	1030	905	1135	125.4	110.2	116.6	119.5	141.9
Лууван, монгол		кг	771	942	900	1170	1300	1265	97.3	108.1	140.6	134.3	164.1
Байцаа, монгол		кг	750	1029	919	1010	1250	1235	98.8	122.3	134.4	120.0	164.7
Манжин, монгол		кг	886	1058	957	1063	1550	1600	103.2	150.5	167.2	151.2	180.6
Сонгино, хятад бөөрөнхий		кг	819	968	994	1094	1290	1170	90.7	106.9	117.7	120.9	142.9
Алим, фүжи		кг				3829	3610	4245	117.6	110.9			
Өндөг, ОХУ		ширхэг	207	218	253	269	415	325	78.3	120.8	128.5	149.1	157.0

Хүснэгт 11. Хүнсний барааны үнийн зэрэгцүүлэлт, 2014 оны 12-р сарын 31-ний өдрийн байдлаар

		хэмжих нэгж	"Баянзүрх" зах	"Замбала" Супер-маркет	"Хүчит шонхор" зах	"Бөмбөгөр" ХТ	"Меркури" зах	"Барс" ХТ	"Таван эрдэнэ" зах	"Хархорин" зах	"Номин" Супер-маркет	"Макс" Супер-маркет	"Оргил" Супер-маркет	дундаж үнэ
"Алтан тариа" гурил	дээд	кг	1200		1200	1100		1050	1300	1200	1137	1256		1180
	1-р зэрэг	кг	1000		1100	900		900	1100	1000	982	1069		1005
"Алтан тариа" савласан гурил	дээдийн дээд	кг	1600	1860	1600	1500	1800	1500	1700	1600	1390	1710		1625
	дээд	кг	1200		1200	1100	1500	1100	1300	1200	1219	1250	1160	1225
	1-р зэрэг	кг	1000		1000	950	1300	950	1100	950	999	1050		1035
	2-р зэрэг	кг	850	910	800	750		750	850	800		910		830
"Алейка" дээд гурил		кг	1300		1400	1200	1500	1300	1350	1400		1285	1290	1335
Сүү	Сүү ХК 1л	литр	2400	2650	2400	2400	2500	2400	2500	2400	2499	2450	2410	2455
	Сүү ХК 0.5л	литр	1200	1300	1200	1200	1300	1100	1300	1200	1299	1190	1100	1215
	Задгай	литр	1400			1400				1400				1400
Тараг, Цөцгийтэй		литр	2100	2100	2100	2100	2300	2050	2200	2200	2400	2050	2100	2155
Талх	Атар	ширхэг	1100		1100	1000	1100	1100	1100	1050	1019	1100	1000	1065
	Зууван чех	ширхэг	1200	1260	1200	1100	1300	1150	1200	1100	1199	1160	1100	1180
Будаа	цагаан	кг	2300		2200	2200		2200	2300	2200	2769	2640		2350
	шар	кг	1800		1800	1600		1700	1900	1800		1980		1795
Цөцгийн тос, "Сүү" ХК		кг	2800	3050	3000	2800	3500	2800	3000	3000		2950	2860	2975
Ургамлын тос		1 литр	3000		3000	2900	3300	3000	3500	3000	3149		3200	3115
Ногоон цай, Гүрж		кг	5000		5000	4900		5000	5700	5100	5669			5195
Элсэн чихэр		кг	1600		1800	1500	1900	1500	1700	1800		2040		1730
Хонины мах	ястай*	кг	5800		5600	6500	7500	6500	7500	5700	7500	6500		5825
	цул	кг	6300		6000	8000		7500	8500	6100		7300		7100
Үхрийн мах	ястай*	кг	7200		7300	8500	8800	8000	8500	7400	9000	7400		7465
	цул*	кг	9000		9000	10000	11000	9500	10500	9000	11000	8600		9395
Адууны мах, ястай*		кг	5500		5300	6500				5400				5435
Ямааны мах, ястай*		кг	4800		4700	5300				4800				4735
Төмс, монгол		кг	1000	1490	1200	1000	1200	1000	1500	1000	1099	1000	1000	1135
Лууван, монгол		кг	1200	1500	1200	1200	1500	1000	1300	1200	1299	1300	1200	1265
Байцаа, монгол		кг	1000	1490	1200	1000	1500	1000	1500	1000	1299	1100	1500	1235
Манжин, монгол		кг	1500		1500	1200	2000	1500	2000	1500				1600
Сонгино, хятад бөөрөнхий		кг	1000	1400	1000	1000	1200	1000	1500	1000	1299	950	1500	1170
Алим, фүжи		кг	3500	5990	3500	4500	3500	3500	4500	3500	4899	4800	4500	4245
Өндөг, ОХУ		ширхэг	320	350	300	300	380	300	300	320	360	340	320	325

Тайлбар: * Махны дундаж үнийг хүнсний захуудын махны борлуулалтын хувийн жинд үндэслэн жигнэсэн дундаж аргаар тооцов.

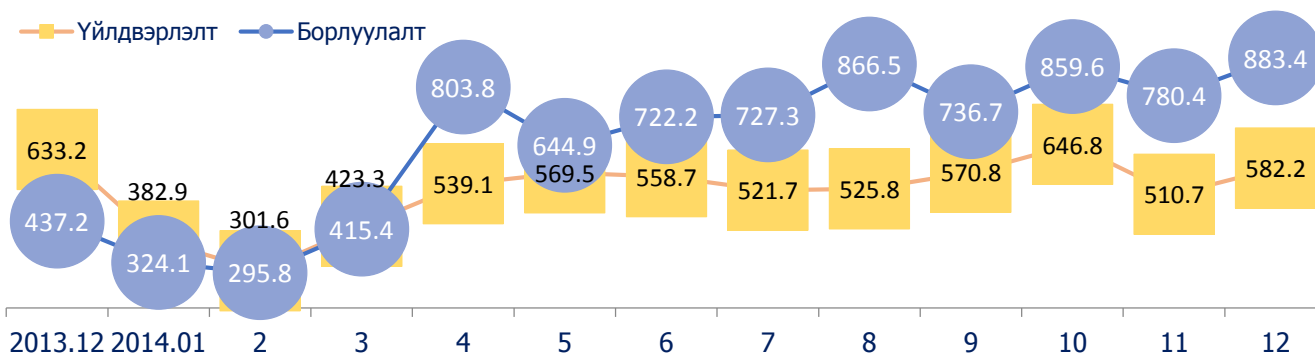
Хүснэгт 12. Барилгын материалын үнэ, жил бүрийн 12 сарын байдлаар /төгрөг/

Материалын нэр төрөл	Хэмжих нэгж	2009 он	2010 он	2011 он	2012 он	2013 он	2014 он
Монгол улсад үйлдвэрлэсэн							
Бетон зуурмаг	м3	77000	77000	129000		137500	137500
Улаан тоосго М-100	мян.ш	140000		190000	288000	231000	235000
Цемент М-500	50 кг	5800	5800	6500	6500	8300	8000
Вакуум цонх (15х15)	м2	80000	80000	80000	90000	93000	113000
Шалны банз /хувилгүй/	м3	120000	140000	150000	180000	260000	240000
Захалсан банз /урт/ 25 мм	м3	23000	35000	38000	35000	40000	40000
Палк (15х15, 3-3.5 м урттай)	ш	13000	20000	25000	28000	30000	25000
ОХУ-д үйлдвэрлэсэн							
Хар цаас /чулуутай/	боодол	15000	15000	20000	20000	23000	25000
Олиф	кг	1800	4800	3500	3500	2500	2500
БНСУ-д үйлдвэрлэсэн							
Ханын цаас	боодол	4500	4500	5000	5500	6400	11500
БНХАУ-д үйлдвэрлэсэн							
Цонхны шил 5мм	м2	12000	12000	15000	13000	8400	12000
Хар цаас	боодол	7000	7000	9000	9500	9500	9000
Хадаас 100мм	кг	2500	2500	2500	2700	2500	2700
Тосон будаг	кг	2000	2000	2000	2500	2800	3000
Эмульс /гадна/	5 кг						
	18 кг		18000	18000	18000	24000	15000
Эмульс/дотор/	5кг						
	18 кг	6500	6500	6500	7000	8000	8000
Плита 30х30 /шалны/	ш	750	800	850	850	1500	1600
Шаазан угаагуур	ш	45000	55000	60000	80000	95000	114000
Шаазан суултуур	ш	65000	80000	90000	100000	132500	145000
Өдрийн гэрэл /суурьгүй/	ш	1800	1800	2000	2400	1350	1500
Хаалга (бүргэд) /5мм/	ш	130000	135000	138000	160000	180000	205000
Крант/Жомоо/	ш	25000	40000	45000	50000	70000	80000
Уян душ /SHIDA/	ш	15000	15000	18000	25000	40000	45000
Паркетан шал	м2	9000	10000	12000	13000	14100	14100
Дүүжин тааз /60х60/	м2	3800	4000	3500	3500	5000	5000
Дүүжин тааз 60х60 /угаадаг/	м2			8500	8500	5700	5700

АЖ ҮЙЛДВЭР

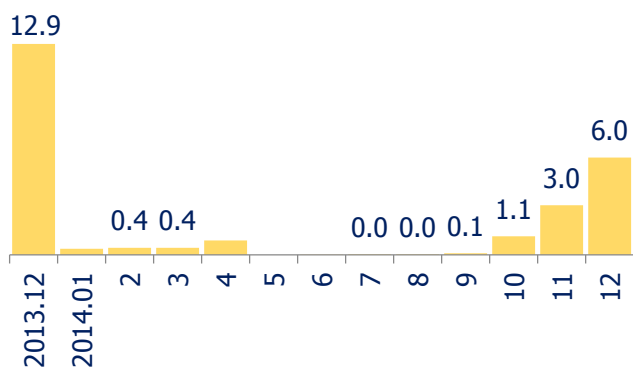
Нийслэлийн аж үйлдвэрийн газрууд 2014 оны байдлаар 6252.8 тэрбум төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, 8203.8 тэрбум төгрөгийн борлуулалт хийсэн нь өнгөрсөн онтой харьцуулахад үйлдвэрлэлт 22.0 хувиар, борлуулалт 91.5 хувиар тус тус өссөн байна. Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийг өнгөрсөн онтой харьцуулахад уул уурхайн олборлох салбарын үйлдвэрлэлт 25.9 хувиар, цахилгаан, дулааны эрчим хүч, усан хангамжийн үйлдвэрлэлт 20.0 хувиар, хүнсний бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт 16.4 хувиар, боловсруулах үйлдвэрлэлт 14.3 хувиар тус тус өссөн байна. Нийслэлийн аж үйлдвэрийн салбар 2014 оны 12-р сард нийт 582.3 тэрбум төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт хийснээс уул уурхайн олборлох салбар 61.9 хувийг, цахилгаан дулааны эрчим хүч усан хангамжийн үйлдвэрлэлт 10.5 хувийг, боловсруулах үйлдвэрлэлт 27.6 хувийг тус тус эзэлж байна.

Зураг 12. АУ-ийн 2013-2014 оны үйлдвэрлэлт, борлуулалт /тэрбум.төг/

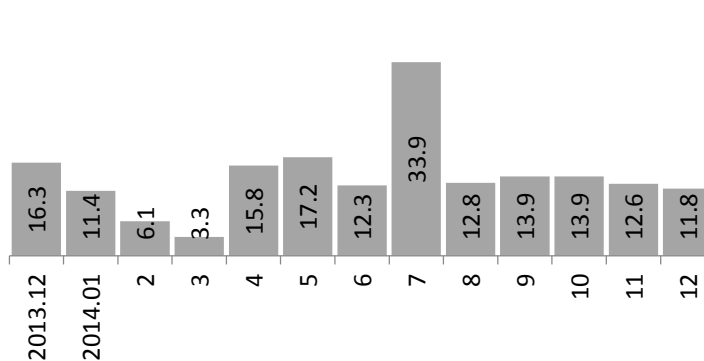

Боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарын үйлдвэрлэлт өнгөрсөн оны 12-р сарын үйлдвэрлэлтээс 14.3 хувиар өссөн байна. Энэхүү өсөлтөнд хүнсний үйлдвэрлэлт, нэхмэлийн үйлдвэрлэлт, арьс шир боловсруулах ширэн эдлэл гутал үйлдвэрлэлт, цаас цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт, резинен болон хуванцар бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт, цахилгаан машин хэрэгсэл үйлдвэрлэлт, эмнэлгийн багаж хэрэгсэл, нарийн хэмжүүр, хараа зүйн хэрэгсэл, цаг үйлдвэрлэлт голлон нөлөө үзүүлсэн байна.

Зураг 13. Махны үйлдвэрлэлт, мян.тн

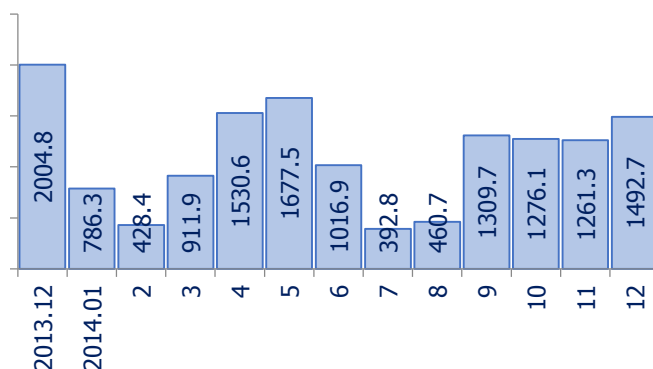
Зураг 14. Гурил үйлдвэрлэлт, мян.тн

Зураг 15. Талх, архи дарсны үйлдвэрлэлт

Зураг 16. Нүүрс олборлолт, мян.тн

Аж үйлдвэрийн нийт борлуулалтын 2685.1 тэрбум төгрөгийг дотоодод, 5518.7 тэрбум төгрөгийг гадаадад борлуулсан байна. 2014 оны байдлаар нийт борлуулсан бүтээгдэхүүний 65.6 хувийг экспортоор гаргасан байна. Нийт экспортын 61.3 хувийг төмрийн хүдэр олборлолт, 3.3 хувийг нүүрс олборлолт, 20.9 хувийг газрын тос шатдаг хий олборлолт, 0.9 хувийг бусад ашигт малтмал олборлолт, 3.3 хувийг нэхмэлийн үйлдвэрлэлт, 0.1 хувийг арьс шир боловсруулах үйлдвэрлэлт, 0.2 хувийг хүнсний үйлдвэрлэлт, 10.0 хувийг бусад үйлдвэрлэлт тус тус эзэлж байна.

Хүснэгт 13. Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт, салбараар, өссөн дүнгээр /оны үнээр, сая төгрөг/

Салбараар	Нийт бүтээгдэхүүн		
	2013 он XII сар	2014 он XII сар	$\frac{2014}{2013}$ %
Уул уурхай олборлох үйлдвэр	3149974.1	3966086.3	125.9
Нүүрс олборлолт	487394.9	342268.5	70.2
Газрын тос, шатдаг хий олборлолт	770940.1	1241570.5	161.0
Төмрийн хүдэр олборлолт	1840874.2	2305843.6	125.3
Бусад ашигт малтмал олборлолт	50764.9	76403.7	150.5
Боловсруулах үйлдвэр	1511863.2	1728063.3	114.3
Хүнсний бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	626482.4	729071.1	116.4
Мах, загас, ногоо, тос боловсруулалт	105140.9	86318.0	82.1
Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	42068.0	51111.2	121.5
Үр тарианы гурил, малын тэжээл	84514.6	134391.7	159.0
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн	77509.2	92853.0	119.8
Ундаа үйлдвэрлэл	317249.7	364397.2	114.9
Тамхи үйлдвэрлэл	74779.1	91039.1	121.7
Нэхмэлийн үйлдвэрлэлт	234790.1	306240.7	130.4
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	19954.6	8230.4	41.2
Арьс шир боловсруулах үйлдвэр	8254.5	13611.8	164.9
Мод модон эдлэл үйлдвэрлэл	8941.9	3757.1	42.0
Цаас, цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	9894.9	15650.5	158.2
Хэвлэл болон дуу бичлэгийн үйл ажиллагаа	26629.9	24528.9	92.1
Химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	49359.6	44445.8	90.0
Резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн	12061.0	29445.5	2.4*
Төмөрлөг бус эдлэлийн үйлдвэрлэл	92882.2	102768.4	110.6
Цахилгаан машин, хэрэгсэл үйлдвэрлэл	4.0	137.4	34.3*
Эмнэлгийн багаж хэрэгсэл үйлдвэрлэл	119.6	508.0	4.2*
Тээврийн бусад хэрэгсэл үйлдвэрлэл	2872.8	2650.8	92.3
Мебель тавилга үйлдвэрлэл	6243.9	9085.6	145.5
Бусад үйлдвэрлэл	338592.7	346892.2	102.5
Цахилгаан, дулаан, усан хангамж	465532.3	558682.7	120.0
Цахилгаан, дулаан уур үйлдвэрлэлт	438185.2	523527.8	119.5
Ус ариутгал, усан хангамж	27347.1	35154.9	128.6
ДҮН	5127369.6	6252832.3	122.0

*дахин

Хүснэгт 14. Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүний борлуулалт, салбараар, өссөн дүнгээр /оны үнээр, сая төгрөг/

Салбараар	Аж үйлдвэрийн борлуулалт			
	2013 он XII сар	2014 он XII сар	$\frac{2014}{2013}$ %	үүнээс: экспорт, %
Уул уурхай олборлох үйлдвэр	2053789.9	5561107.1	2.7*	85.8
Нүүрс олборлолт	318261.9	272026.8	85.5	67.8
Газрын тос, шатдаг хий олборлолт	776149.8	1153813.6	148.7	100.0
Төмрийн хүдэр олборлолт	905112.1	4061661.0	4.5*	83.3
Бусад ашигт малтмал олборлолт	54266.1	73605.7	135.6	70.5
Боловсруулах үйлдвэр	1764494.7	2083990.8	118.1	35.7
Хүнсний бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	718139.0	897842.9	125.0	1.0
Мах, загас, ногоо, тос боловсруулалт	90460.4	144958.4	160.2	4.3
Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	42694.0	51353.1	120.3	
Үр тарианы гурил, малын тэжээл	80422.4	132116.5	164.3	0.4
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн	77422.9	95745.9	123.7	
Ундаа үйлдвэрлэл	427139.3	473669.0	110.9	0.4
Тамхи үйлдвэрлэл	66445.9	77466.5	116.6	
Нэхмэлийн үйлдвэрлэлт	197400.0	266294.9	134.9	67.8
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	11400.3	9261.8	81.2	
Арьс шир боловсруулах үйлдвэр	6383.4	12487.1	195.6	47.4
Мод модон эдлэл үйлдвэрлэл	8957.8	3639.6	40.6	
Цаас, цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	9882.5	17400.6	176.1	
Хэвлэл болон дуу бичлэгийн үйл ажиллагаа	26853.7	25990.7	96.8	
Химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	50924.2	51109.3	100.4	
Резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн	11849.8	32328.2	2.7*	
Төмөрлөг бус эдлэлийн үйлдвэрлэл	98088.7	107534.6	109.6	
Цахилгаан машин, хэрэгсэл үйлдвэрлэл	203.0	135.3	66.7	
Эмнэлгийн багаж хэрэгсэл үйлдвэрлэл	128.1	508.0	4.0*	
Тээврийн бусад хэрэгсэл үйлдвэрлэл	2880.9	2653.0	92.1	
Мебель тавилга үйлдвэрлэл	6248.6	8977.6	143.7	0.5
Бусад үйлдвэрлэл	548708.8	570360.7	103.9	96.3
Цахилгаан, дулаан, усан хангамж	465532.4	558682.7	120.0	
Цахилгаан, дулаан уур үйлдвэрлэлт	438185.3	523527.8	119.5	
Ус ариутгал, усан хангамж	27347.1	35154.9	128.6	
ДҮН	4283817	8203780.6	191.5	67.3

*дахин

БАРИЛГА

Нийслэлийн нутаг дэвсгэрт нийт 2880 тэрбум төгрөгийн өртөг бүхий 746 барилга байгууламжийг барьж байна. Эдгээр барилга байгууламжийн 54.5 хувь нь төрийн, 45.5 хувь нь иргэний болон хувийн хуулийн этгээдийн хөрөнгө оруулалтаар баригдаж байна. Мөн барилга байгууламжийг барьж эхэлсэн оных нь хувьд авч үзвэл 2014 онд баригдсан 411, 2013 онд баригдсан 262, 2012 онд баригдсан 60, 2010 оноос өмнө баригдсан 13 байна.

2014 оны эцэст 457 аж ахуй нэгж, байгууллага идэвхтэй үйл ажиллагаа явуулж, нийт 1031.8 тэрбум төгрөгийн барилга угсралт их засварын ажлыг хийж гүйцэтгэсэн нь өнгөрсөн жилийн мөн үеэс 2.8 хувиар өсчээ.

Нийт гүйцэтгэлийн 98.5 хувийг шинэ барилга, өргөтгөлийн ажил, 1.5 хувийг их засварын ажил эзэлж байна. Шинэ барилга, өргөтгөл шинэчлэлийн ажлын гүйцэтгэлийн 59.7 хувийг орон сууцны барилга, 17.5 хувийг орон сууцны бус барилгын ажил, 22.9 хувийг инженерийн барилга байгууламжийн ажил тус тус эзэлж байна.

Хүснэгт 15. 2014 оны байдлаар ашиглалтанд орсон барилга

	Барилгын		Барилгын хүчин чадал	
	Тоо	Өртөг, сая төгрөг	Хэмжих нэгж	Хэмжээ
Орон сууцны барилга	197	12229978	айл	20820
Үйлдвэрийн	9	13696	м ²	13875
Худалдаа, үйлчилгээний	48	168020	м ²	110757
Зочид буудал	3	4500	м ²	
Эмнэлэг	5	13165		
Цэцэрлэг	18	13916		
Сургууль	18	57629		
Соёлын	6	13707	м ²	9429
Спорт, биеийн тамир	2	1450	м ²	1288
Конторын	38	186439	м ²	150443
Орон сууцны бус бусад барилга	23	78060	м ²	236457
Эрчим хүчний	469	144356		
Холбооны	1	2400		
Төмөр бетон гүүр, гүүрэн гарц	6	5356		
Далан, суваг, шугам	16	51929		
Бусад	6	13385		
Шатахуун түгээх станц	11	3135		
Лифт	4	6109		

Нийт ашиглалтанд оруулсан барилгыг хөрөнгө оруулалтын эх үүсвэрээр нь авч үзвэл хувийн 752, улсын 165, олон улсын 2 объект баригдсан байна. Баригдсан объектуудыг давхарын хувьд бүлэглэн авч үзвэл 1-5 давхар 43 хувь, 6-10 давхар 28 хувь, 11-ээс дээш давхар 29 хувийг эзэлж байна.

МАЛ АЖ АХУЙ

Мал, тэжээвэр амьтдын 2014 оны тооллогоор нийт 385364 толгой мал тоологдсон нь 2013 оноос 17.1 хувиар буюу 56275 толгой малаар өссөн байна. Улсын хэмжээнд 2014 онд 52.0 сая толгой мал тоологдсон бөгөөд нийслэлийн мал 0.7 хувийг эзэлж байна.

Малын тоог өмнөх онтой харьцуулахад тэмээ 34 толгой буюу 28.3 хувиар, адуу 3662 толгой буюу 12.1 хувиар, үхэр 11959 толгой буюу 18.5 хувиар, хонь 24237 толгой буюу 18.0 хувиар, ямаа 16383 толгой буюу 16.5 хувиар тус тус өсчээ.

Иргэдийн хувийн мал 376875 толгой, аж ахуйн нэгж, байгууллагын мал 8489 болж өмнөх оноос иргэдийн мал 55863 толгой буюу 17.4 хувиар, аж ахуйн нэгж, байгууллагын мал 412 толгой малаар буюу 5.1 хувиар өсөв.

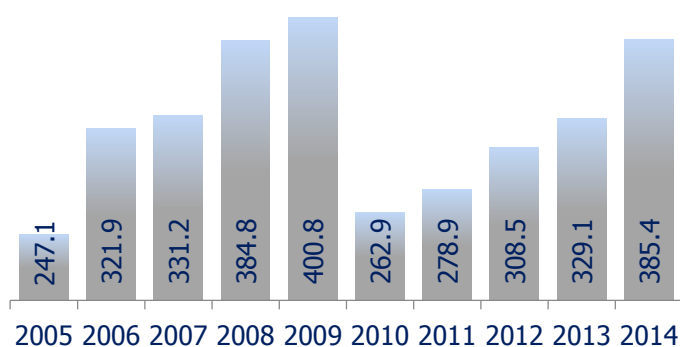
Хүснэгт 16. Малын тоо, төрлөөр

Малын төрөл	2009 он	2010 он	2011 он	2012 он	2013 он	2014 он	өсөлт, бууралт	
							тоо	хувь
Малын тоо, бүгд	400825	262881	278919	308460	329089	385364	56275	17.1
Тэмээ	210	229	152	177	120	154	34	28.3
Адуу	21965	20786	22485	25803	30202	33864	3662	12.1
Үхэр	59540	54909	56899	60598	64611	76570	11959	18.5
Хонь	167906	101572	105745	124732	134616	158853	24237	18.0
Ямаа	151204	85385	93638	97150	99540	115923	16383	16.5
Хонин толгойд шилжүүлснээр	816035	654520	689568	757261	823882	960422	136540	16.6

Тайлбар: Таван хошуу малыг хонин толгойд шилжүүлэх коэффициент:

1 тэмээ - 5 хонь, 1 адуу - 7 хонь, 1 үхэр - 6 хонь, 1 хонь - 1 хонь, 1 ямаа - 0.9 хонь.

Зураг 17. Нийслэлийн малын тоо, мянган толгой

2014 онд Сүхбаатар дүүрэг 10.8 хувиар, Баянгол дүүргийн малын тоо 7.7 хувиар буурч, бусад дүүргийн малын тоо 7.3-34.9 хувиар тус тус өссөн байна. Тоологдсон нийт малын тоогоор Багануур дүүрэг 149123 толгой малаар тэргүүлж, өмнөх оноос 26157 толгой малаар өсөв. Үхрийн нийт тоогоор Сонгинохайрхан дүүрэг 23340 толгой малаар, бусад малын төрлөөр Багануур дүүрэг тэргүүлж байна.

Хүснэгт 17. Малын тоо, дүүргээр

Дүүрэг	2013 он	2014 он	Үүнээс :					Өсөлт, бууралт
			тэмээ	адуу	үхэр	хонь	ямаа	
Багануур	122966	149123	110	10937	11091	77437	49548	21.3
Багахангай	20203	24914	12	2525	2263	10745	9369	23.3
Баянгол	13	12	-	-	12	-	-	-7.7
Баянзүрх	42974	46132	-	4271	15583	13583	12695	7.3
Налайх	45160	49745	17	4788	10401	19626	14913	10.2
Сонгинохайрхан	56107	67959	-	5289	23340	22408	16922	21.1
Сүхбаатар	3312	2953	-	124	2112	301	416	-10.8
Хан-Уул	36990	42686	15	5895	11110	14332	11334	15.4
Чингэлтэй	1364	1840	-	35	658	421	726	34.9
Нийслэлийн дүн	329089	385364	154	33864	76570	158853	115923	17.1

Амины малын тоо Иргэдийн хувийн өмчийн малын тоо 2014 онд 376875 толгой болж, нийт малын 97.8 хувийг эзэлж байна. Тоологдсон тэмээний 99.4 хувь, адууны 98.5 хувь, үхрийн 98.6 хувь, хонины 96.6 хувь, ямааны 98.7 хувийг хувийн аж ахуйн мал эзэлж байна.

Хүснэгт 18. Малтай өрхийн тоо, малын тоогоор

Малын тоо	Малтай өрхийн тоо	Ам бүлийн тоо	Нийт малын тоо	Үүнээс :				
				тэмээ	адуу	үхэр	хонь	ямаа
10 хүртэл	1690	5244	9517	4	541	8747	72	153
11-30	1328	4263	24378	4	2835	18866	1038	1635
31-50	507	1651	19762	2	3076	11436	2184	3064
51-100	532	1810	37840	3	5350	13848	9095	9544
101-200	399	1511	57156	9	6009	7711	22388	21039
201-500	393	1366	122324	92	8087	9110	59806	45229
501-999	114	415	76388	2	5585	3805	41729	25267
1000-1499	18	89	20784	2	1077	1055	12349	6301
1500-2000	4	17	6656	35	432	627	3526	2036
2001-дээш	1	5	2070	-	370	300	1200	200
Дүн	4986	16371	376875	153	33362	75505	153387	114468

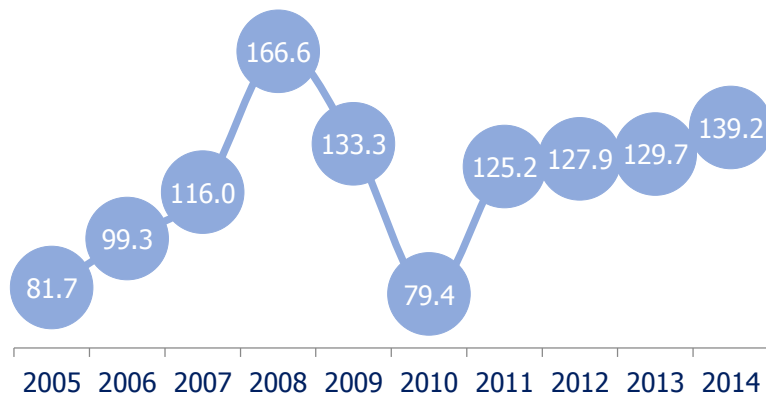
Нийслэлийн малтай нэг өрхөд 77 толгой мал, хонин толгойд шилжсэнээр 193 толгой мал ногдож байгаа бөгөөд малтай өрхийн ам бүлийн нэг хүнд 24 толгой мал, хонин толгойд шилжсэнээр 59 бог мал ногдож байна. Малтай нэг өрхөд ногдох малын тоогоор Багануур дүүрэг /нэг өрхөд 232 толгой мал/ тэргүүлж байна.

Мал төллөлт, төл бойжилт

Зураг 18. Бойжуулсан төл, мянган толгой

2014 онд 141447 хээлтэгч мал төллөж, 141592 төл гарсны 98.3 хувь буюу 139223 төл бойжиж байна. Бойжсон төлийн тоо өмнөх оноос 7.3 хувиар буюу 9510 толгойгоор өсчээ.

Бойжуулсан нийт төлийн 0.02 хувийг ботго, 5.4 хувийг унага, 19.4 хувийг тугал, 44.1 хувийг хурга, 31.1 хувийг ишиг эзэлж байна.

Хүснэгт 19. Төл бойжилт, төрлөөр

Дүүрэг	2011 он	2012 он	2013 он	2014 он	Үүнээс :				
					ботго	унага	тугал	хурга	ишиг
Гарсан төл	126445	129534	132307	141592	26	7673	27328	62354	44211
Бойжсон төл	125171	127866	129713	139223	23	7476	26975	61457	43292
Хорогдсон төл	1274	1668	2594	2369	3	197	353	897	919
Бойжилтын хувь	99.0	98.7	98.0	98.3	88.5	97.4	98.7	98.6	97.9

Том малын зүй бус хорогдол Оны эхний малын 0.7 хувьтай тэнцэх 2128 толгой том мал зүй бусаар хорогдож, өмнөх оноос 41.4 хувиар буурчээ. Хорогдсон нийт малын 0.1 хувийг тэмээ, 6.5 хувийг адуу, 20.4 хувийг үхэр, 33.9 хувийг хонь, 39.1 хувийг ямаа эзэлжээ.

Хүснэгт 20. Том малын зүй бус хорогдол, дүүргээр

Дүүргийн нэрс	2012 он	2013 он	2014 он	Үүнээс :				
				тэмээ	адуу	үхэр	хонь	ямаа
Багануур	1288	1686	1106	1	91	90	467	457
Багахангай	79	137	38	-	1	4	11	22
Баянгол	1	1	1	-	-	1	-	-
Баянзүрх	127	428	308	-	16	73	98	121
Налайх	560	455	101	-	5	22	36	38
Сонгинохайрхан	332	640	232	-	14	128	45	45
Сүхбаатар	49	42	32	-	3	18	-	11
Хан-Уул	103	231	293	-	9	89	63	132
Чингэлтэй	10	9	17	-	-	8	2	7
Дүн	2549	3629	2128	1	139	433	722	833

Малын зүй бус хорогдлын 26.2 хувь буюу 557 толгой мал өвчнөөр, 29.9 хувь буюу 636 нь хээлтэгч малын хорогдол эзэлж байна.

Мал аж ахуй эрхлэхийг хориглох бүсийн мал 2014 онд нийслэлийн хэмжээнд мал эрхлэхийг хориглох бүсэд 15367 толгой мал тоологдож, өмнөх оноос 2.3 хувиар буюу 350 толгой малаар өссөн байна. Мал аж ахуй эрхлэхийг хориглох бүсэд байгаа малын 0.01 хувийг тэмээ, 4.1 хувийг адуу, 49.4 хувийг үхэр, 20.2 хувийг хонь, 26.3 хувийг ямаа эзэлжээ. Хориглох бүсийн малын тоог өмнөх онтой харьцуулахад Баянзүрх дүүрэгт 38.1 хувиар, Сүхбаатар дүүрэгт 10.8 хувиар, Хан-Уул дүүрэгт 10.0 хувиар, Баянгол дүүрэгт 7.7 хувиар тус тус буурч, Чингэлтэй дүүрэгт 34.9 хувиар, Сонгинохайрхан дүүрэгт 34.7 хувиар тус тус өсчээ. Хүснэгт 21. Мал аж ахуй эрхлэхийг хориглох бүсэд байгаа малын тоо, дүүргээр

Дүүрэг	2013 он	2014 он	Үүнээс :					өсөлт, бууралт
			тэмээ	адуу	үхэр	хонь	ямаа	
Баянгол	13	12	-	-	12	-	-	-7.7
Сүхбаатар	3312	2953	-	124	2112	301	416	-10.8
Чингэлтэй	1364	1840	-	35	658	421	726	34.9
Баянзүрх (11,20-р хороо ороогүй)	3067	1898	-	50	851	355	642	-38.1
Сонгинохайрхан (21,32-р хороо ороогүй)	4769	6422	-	205	3017	1554	1646	34.7
Хан-Уул (12,13,14-р хороо ороогүй)	2492	2242	1	222	937	474	608	-10.0
Хориглох бүсэд байгаа малын дүн	15017	15367	1	636	7587	3105	4038	2.3

Мал, тэжээвэр амьтдын 2014 оны тооллогоор 459 өрх, 32 аж ахуйн нэгжийн 19309 гахай, 361236 шувуу, үүнээс 360222 тахиа, 2 буга, 5 илжиг, 408 туулай, 26 минж, 82 бүл зөгий тоологдсон байна. Өмнөх оноос гахайн тоо 4.7 хувиар, шувуу болон тахианы тоо 11.8 хувиар өсөв.

Хүснэгт 22. Тэжээвэр амьтдын тоо, дүүргээр

Дүүрэг	Гахай	Шувуу	Үүнээс тахиа	Буга	Илжиг	Туулай	Минж	Зөгий
Багануур	67	8324	8324	-	-	11	-	10
Багахангай	74	54	52	-	-	-	-	-
Баянгол	44	22	22	-	-	-	-	-
Баянзүрх	717	329	249	-	-	30	26	10
Налайх	1212	62864	62767	2	1	13	-	43
Сонгинохайрхан	9251	13237	12954	-	2	16	-	15
Сүхбаатар	18	759	558	-	-	71	-	4
Хан-Уул	7901	274887	274676	-	-	265	-	-
Чингэлтэй	25	760	620	-	2	2	-	-
Нийслэлийн дүн	19309	361236	360222	2	5	408	26	82

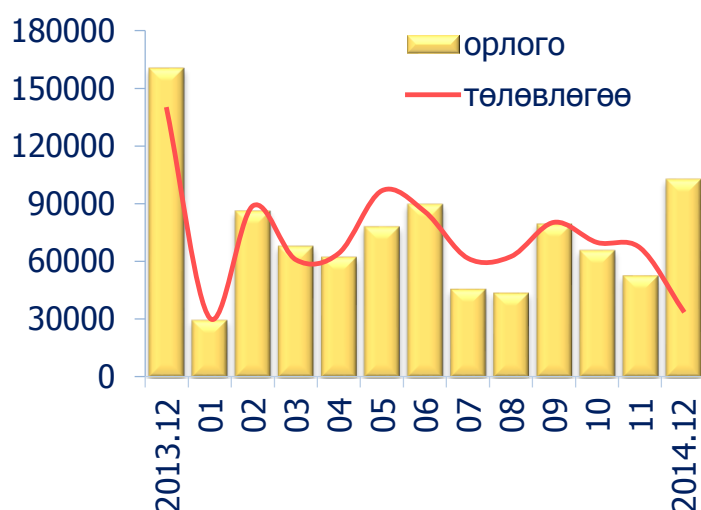

НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСӨВ

Нийслэлийн төсвийн нийт орлого ба тусламжийн дүн 2014 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр 808.2 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 5.2 тэрбум төгрөгөөр буюу 0.6 хувиар илүү бүрджээ. Төсвийн нийт орлогын 64.4 хувийг урсгал орлого (албан татвар, өмчийн татвар, дотоодын бараа үйлчилгээний татвар, бусад татвар хураамж, татварын бус орлого) 35.6 хувийг тусламжийн орлого эзэлж байна.

Нийт урсгал орлого 520.4 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 14.0 тэрбум төгрөгөөр буюу 2.8 хувиар илүү бүрдэж, харин тусламжийн орлого 287.8 тэрбум төгрөг болж төлөвлөснөөс 8.8 тэрбум төгрөгөөр буюу 3.0 хувиар дутуу бүрджээ.

Зураг 19. Төсвийн орлого, сая төгрөг

Татварын орлого 459.5 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 13.8 тэрбум төгрөгөөр буюу 3.1 хувиар, татварын бус орлого 60.9 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 0.2 тэрбум төгрөгөөр буюу 0.3 хувиар тус тус илүү бүрдсэн байна. Хүн амын орлогын албан татвар төлөвлөснөөс 13.1 тэрбум төгрөгөөр, дотоодын бараа үйлчилгээний татвар 0.2 тэрбум төгрөгөөр, бусад татвар, хураамж, төлбөр төлөвлөснөөс 1.6 тэрбум төгрөгөөр тус тус илүү бүрдсэн бол, өмчийн татвар төлөвлөснөөс 1.1 тэрбум төгрөгөөр дутуу бүрджээ.

Хүснэгт 23. Нийслэлийн төсвийн орлого, дүүргээр, сая төгрөг

	Төсвийн орлого			Үүнээс:					
	Бүгд	ТБ %	Зөрүү	Татварын орлого			Татварын бус орлого		
				Бүгд	ТБ %	Зөрүү	Бүгд	ТБ %	Зөрүү
Багануур	10682.7	96.2	-424.4	712.2	90.9	-71.2	272.6	199.8	136.2
Багахангай	2754.8	87.4	-396.2	76.0	99.2	-0.6	79.8	108.6	6.3
Баянгол	57338.1	98.9	-655.8	11844.3	100.7	78.1	2883.0	99.1	-25.1
Баянзүрх	67968.5	97.5	-1760.9	14571.2	105.0	691.1	2096.7	109.2	176.1
Налайх	12076.1	94.0	-774.8	622.3	90.5	-65.7	276.6	135.3	72.2
Сонгинохайрхан	59759.0	97.6	-1471.5	6059.4	121.5	1071.5	2079.6	85.6	-350.6
Сүхбаатар	65711.0	98.3	-1164.7	23081.6	107.3	1575.6	2250.7	75.3	-736.9
Хан-Уул	47325.3	98.7	-620.4	17011.5	97.1	-500.2	2955.5	111.5	201.2
Чингэлтэй	53580.9	109.3	4571.6	22427.3	123.4	4248.4	2634.1	136.8	707.9
Нийслэлийн шууд	431020.0	101.9	7886.5	363131.7	101.9	6780.6	45321.6	102.5	22.7
Дүн	808216.4	100.6	5189.4	459537.5	103.1	13807.6	60850.2	100.3	210.0

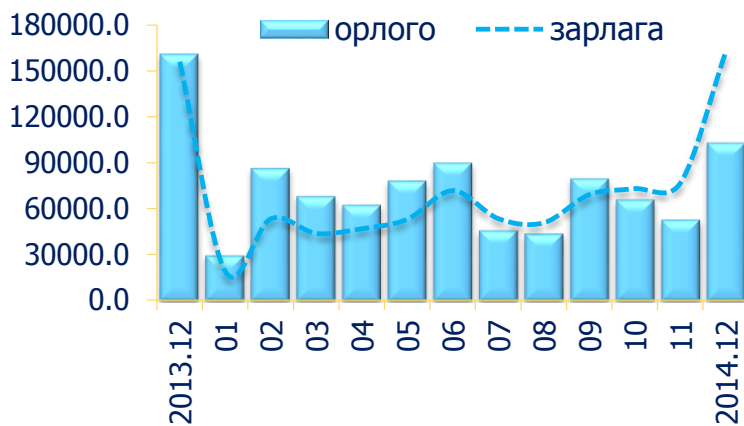
Хүснэгт 24. Нийслэлийн төсвийн орлого, 2014 оны урьдчилсан гүйцэтгэл, сая төгрөг

Татварын орлогын нэр,төрөл	Төлөвлө- сөн	Гүйцэт- гэл	ТБ %	Зөрүү, сая.төг
Төсвийн орлогын дүн	803027.0	808216.4	100.6	5189.4
Урсгал орлого	506370.1	520387.7	102.8	14017.6
1. Татварын орлогын дүн	445729.9	459537.5	103.1	13807.6
Хүн амын орлогын албан татвар	308940.0	322047.7	104.2	13107.7
Цалин хөлс, түүнтэй адилтгах орлогын	279400.0	285563.8	102.2	6163.8
Үйл ажиллагааны орлогын	14312.2	20611.1	144.0	6298.9
Хөрөнгө борлуулсны орлогын	10935.7	8078.1	73.9	-2857.6
Орлогыг тодорхойлох боломжгүй иргэний	1919.7	1929.6	100.5	9.9
Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	-20235.0	-20232.6	100.0	2.4
Бусад	22607.4	26097.7	115.4	3490.3
Өмчийн татвар	29218.9	28129.7	96.3	-1089.2
Үл хөдлөх хөрөнгийн албан татвар	29170.4	28058.1	96.2	-1112.3
Бууны албан татвар	48.5	71.6	147.6	23.1
Дотоодын бараа, үйлчилгээний татвар	19439.8	19601.0	100.8	161.2
Авто тээврийн ба өөрөө явагч хэрэгслийн	19439.8	19601.0	100.8	161.2
Бусад татвар, хураамж, төлбөр	88131.2	89759.1	101.8	1627.9
Улсын тэмдэгтийн хураамж	27634.6	27908.9	101.0	274.3
Газрын төлбөр	46243.6	47472.2	102.7	1228.6
Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр	141.7	140.8	99.4	-0.9
Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	11415.7	11281.5	98.8	-134.2
Усны төлбөр	2316.5	2668.9	115.2	352.4
Ойгоос хэрэглээний мод, түлээ ашигласны	44.1	44.2	100.2	0.1
Бусад татвар, хураамж	335.0	242.6	72.4	-92.4
2. Татварын бус орлогын дүн	60640.2	60850.2	100.3	210.0
Хувьцааны ногдол ашиг	1030.0	1030.0	100.0	0.0
Хүү, торгуулийн орлого	28522.7	29606.0	103.8	1083.3
Түрээсийн орлого	1450.0	1616.2	111.5	166.2
Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	8719.6	7474.6	85.7	-1245.0
Өмч хувьчлалын орлого	11000.0	11005.2	100.0	5.2
Бусад нэр заагдаагүй орлого	9917.9	10118.2	102.0	200.3
3. Тусламжийн орлого	296656.9	287828.7	97.0	-8828.2
Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	253606.5	248684.0	98.1	-4922.5
ОНХНС*-гийн шилжүүлгийн орлого	37307.6	32137.6	86.1	-5170.0
ТЗШ**-гээр санхүүжих байгууллагуудын өөрийн орлого	5742.8	7007.1	122.0	1264.3

* - Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сан

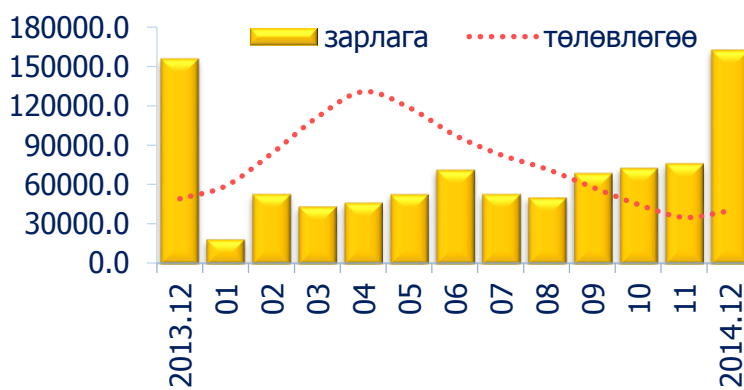
**- Тусгай зориулалтын шилжүүлэг

Зураг 20. Төсвийн орлого, зарлага, сая төгрөг

2014 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсөв болон тусгай зориулалтын шилжүүлгийн төсвөөс төсөвт байгууллагуудын төлөвлөсөн үйл ажиллагааны зардлын 82.9 хувийг буюу 772.3 тэрбум төгрөгийн зардлыг санхүүжүүлжээ. Өөрөөр хэлбэл, төсөвт байгууллагууд үйл ажиллагааны нийт зардлын 17.1 хувийг буюу 159.4 тэрбум төгрөгийг төлөвлөсөн хугацаандаа зарцуулаагүй байна.

Зураг 21. Нийслэлийн төсвийн зарлага, сая төгрөг

Төсвийн нийт зарлагын 24.0 хувийг цалин хөлс, нэмэгдэл урамшуулал, 2.6 хувийг ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл, 33.9 хувийг бараа, ажил үйлчилгээний зардал болон бусад зардал, 10.8 хувийг нийгмийн халамжийн үйлчилгээ, 28.7 хувийг хөрөнгө оруулалт, их засварын зардал тус тус эзэлж байна.

Хүснэгт 25. Нийслэлийн төсвийн зарлага, сая төгрөг

	Орлогын дүн	Зарлага				Орлого, зарлагын зөрүү
		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	хувь	зөрүү	
Багануур	10682.7	14313.7	13954.2	97.5	-359.5	-3271.5
Багахангай	2754.8	5562.7	5144.0	92.5	-418.7	-2389.2
Баянгол	57338.1	63243.4	58850.3	93.1	-4393.1	-1512.2
Баянзүрх	67968.5	71977.4	66777.6	92.8	-5199.8	1190.9
Налайх	12076.1	16541.4	15667.4	94.7	-874.0	-3591.3
Сонгинохайрхан	59759.0	65932.5	63900.9	96.9	-2031.6	-4141.9
Сүхбаатар	65711.0	67992.7	60971.5	89.7	-7021.2	4739.5
Хан-Уул	47325.3	44878.2	42428.1	94.5	-2450.1	4897.2
Чингэлтэй	53580.9	48434.2	44955.5	92.8	-3478.7	8625.4
Нийслэлийн шууд	431020.0	532831.7	399629.0	75.0	-133202.7	31391.0
Нийт дүн	808216.4	931707.9	772278.5	82.9	-159429.4	35937.9

Хүснэгт 26. Өглөгтэй дүүргүүд, сая төгрөг

	12-р сарын эхний үлдэгдэл	Шинээр үүссэн өглөг	Тухайн сард төлөгд-сөн	12-р сарын эцсийн үлдэгдэл
Багануур	43.8	0.0	43.8	0.0
Багахангай	9.1	0.0	7.9	1.2
Баянгол	267.2	0.0	267.2	0.0
Баянзүрх	206.5	17.1	206.5	17.1
Налайх	261.2	37.1	252.0	46.3
Сонгинохайрхан	697.6	0.0	697.6	0.0
Сүхбаатар	328.7	0.0	328.7	0.0
Чингэлтэй	30.2	0.0	24.9	5.3
Хан-Уул	238.2	0.0	238.2	0.0
Нийслэлийн шууд	248.7	83.9	236.2	96.4
Нийт	2331.2	138.1	2303.0	166.3

Нийслэлийн төсөв болон тусгай зориулалтын шил-жүүлгийн төсвөөс санхүүждэг байгууллагууд сарын эхэнд 2331.2 сая төгрөгийн өглөгтэй байснаас тайлант хугацаанд шинээр 138.1 сая төгрөгийн өглөг үүсч, тухайн сард 2303.0 сая төгрөгийн өглөгийг төлж барагдуулан, сарын эцэст 166.3 сая төгрөгийн өглөгтэй үлдсэн байна.

Хүснэгт 27. Авлагатай дүүргүүд, сая.төгрөг

	12-р сарын эхний үлдэгдэл	Шинээр үүссэн авлага	Тухайн сард бараг-дуулсан	12-р сарын эцсийн үлдэгдэл
Багануур	6.7	0.0	6.7	0.0
Багахангай	1.5	0.0	0.3	1.2
Баянгол	57.9	0.0	25.0	32.9
Баянзүрх	13.3	0.0	1.6	11.7
Сонгинохайрхан	4.6	0.0	0.0	4.6
Сүхбаатар	21.7	0.0	0.0	21.7
Чингэлтэй	4.9	0.0	4.6	0.3
Нийслэлийн шууд	269.3	0.0	7.3	262.0
Нийт	379.9	0.0	45.5	334.4

Төсөвт байгууллагууд сарын эхэнд 379.9 сая төгрөгийн авлагатай байснаас тайлант хугацаанд 45.5 сая төгрөгийн авлагыг барагдуулан сарын эцэст 334.4 сая төгрөгийн авлагатай үлджээ.

НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ

2014 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр нийслэлийн нийгмийн даатгалын салбарын үйлчилгээнд 23.5 мянган байгууллагын 642.4 мянга гаруй хүн хамрагдаж шимтгэл төлжээ.

Нийт шимтгэл төлөгчдийн 443.9 мянга буюу 69.1 хувь нь аж ахуйн нэгж байгууллагын, 110.7 мянга буюу 17.2 хувь нь төсөвт байгууллагын, 87.8 мянга буюу 13.7 хувь нь сайн дурын даатгуулагчид байна. Даатгуулагчийн тоо өмнөх оноос 8.3 хувиар буюу 49.4 мянган хүнээр нэмэгджээ.

Зураг 22. Даатгалын сангийн орлого, сая төгрөг

Нийслэл, дүүргийн нийгмийн даатгалын байгууллагууд 2014 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр нийгмийн даатгалын шимтгэлийн орлогын төлөвлөгөөг 88.7 хувиар биелүүлж, нийгмийн даатгалын санд нийт 711.2 тэрбум төгрөг хуримтлуулсан байна.

Даатгалын санд хуримтлуулсан нийт шимтгэлийн орлогын 63.6 хувь нь тэтгэврийн даатгалын санд, 18.9 хувь нь эрүүл мэндийн даатгалын санд, 7.2 хувь нь тэтгэмжийн даатгалын санд, 8.6 хувь нь үйлдвэрлэлийн осол мэргэжлээс шалтгаалах өвчний (ҮОМШӨ) даатгалын санд, 1.7 хувь нь ажилгүйдлийн даатгалын санд тус тус төвлөрчээ.

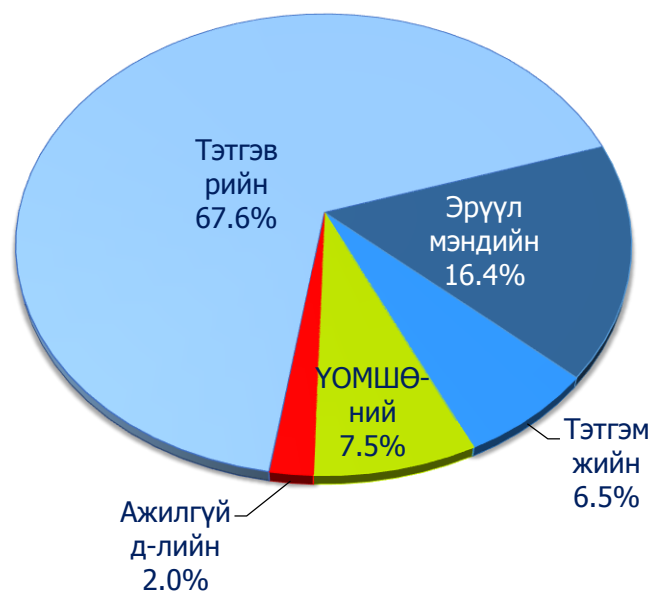
Нийслэлийн нийгмийн даатгалын сангаас энэ онд даатгуулагч, иргэдэд 831.0 тэрбум төгрөгийн тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр, сургалтын болон эмчилгээний зардал, эмийн үнийн хөнгөлөлт олгосон байна.

Нийт зардлын 67.6 хувийг тэтгэврийн, 16.4 хувийг эрүүл мэндийн, 7.5 хувийг ҮОМШӨ-ний, 6.5 хувийг тэтгэмжийн, 2.0 хувийг ажилгүйдлийн даатгалын сангаас олгосон зардал эзэлж байна.

Тэтгэврийн даатгалын сангаас тэтгэвэр авагч иргэдийн тоо 12 дугаар сард 136.4 мянга, олгосон тэтгэврийн хэмжээ өссөн дүнгээр 445.8 тэрбум төгрөгт хүрчээ.

Олгосон нийт тэтгэврийн 73.6 хувийг өндөр насны, 10.3 хувийг хөгжлийн бэрхшээлтэй ир-гэдийн, 3.7 хувийг тэжээгчээ алдсаны, 12.4 хувийг цэргийн тэтгэвэрт зарцуулсан байна.

Зураг 23. Даатгалын сангийн зарлага

ХҮН АМЫН АЖИЛ ЭРХЛЭЛТ

Хөдөлмөрийн яамны захиргааны статистик мэдээгээр дүүргийн хөдөлмөрийн хэлтэст бүртгэлтэй, ажил идэвхтэй хайж байгаа ажилгүй иргэдийн тоо нийслэл хотод 2014 оны 12 дугаар сарын эцэст 15787 болж, өмнөх оны мөн үеэс 11.6 хувь буюу 1644 хүнээр өсчээ. Нийт ажилгүйчүүдийн 8772 буюу 55.6 хувь нь эмэгтэйчүүд байна.

2014 оны 12-р сард ажилгүй 3402 иргэн шинээр бүртгүүлж, бүртгэлтэй ажилгүй байсан 649 иргэн ажилд зуучлагдан орж, 2526 иргэн бүртгэлээс хасагджээ.

Хүснэгт 28. Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн тоо, насны бүлгээр, бүгд, 12-р сарын эцэст

Насны бүлэг	2010 он	2011 он	2012 он	2013 он	2014 он
16-24	2095	6306	3354	5631	4325
25-34	2962	10011	4543	4059	6012
35-44	2111	7460	2809	2294	2889
45-аас дээш	1920	5554	2105	2159	2561
Ажилгүй иргэд /нийслэл/	9088	29331	12811	14143	15787
Ажилгүй иргэд /улсын дүн/	38250	57171	35776	42772	36970
Улсын дүнд эзлэх хувь	23.8	51.3	35.8	33.1	42.7

Насны бүлгээр авч үзвэл нийт бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн 27.4 хувь буюу 4325 нь 15-24 насны, 38.1 хувь буюу 6012 нь 25-34 насны, 18.3 хувь буюу 2889 нь 35-44 насны, 16.2 хувь буюу 2561 нь 45-аас дээш насны хүмүүс байна.

Хүснэгт 29. Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн тоо, насны бүлгээр, эмэгтэй, 12-р сарын эцэст

Насны бүлэг	2010 он	2011 он	2012 он	2013 он	2014 он
16-24	906	2875	1836	3201	2571
25-34	1487	3911	2540	2276	3509
35-44	1124	3232	1498	1280	1518
45-аас дээш	971	2766	1006	1059	1174
Ажилгүй иргэд /нийслэл/	4488	12784	6880	7816	8772
Ажилгүй иргэд /улсын дүн/	20116	26043	18766	23470	20459
Улсын дүнд эзлэх хувь	22.3	49.1	36.7	33.3	42.9

2014 онд 46360 хүн дүүргийн хөдөлмөрийн хэлтэст ажилд орохоор шинээр бүртгүүлсэн нь өмнөх оноос 16.9 хувь буюу 6697 хүнээр өсчээ. 2014 онд 9872 хүн хөдөлмөрийн хэлтсээр зуучлуулан ажилд орсны 3.0 хувь нь улсын үйлдвэрийн газарт, 7.8 хувь нь төрийн төсөвт байгууллагад, 89.2 хувь нь компани, нөхөрлөл, хоршоо болон бусад газарт ажилд оржээ.

Хүснэгт 30. Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн тоо, дүүргээр, 12-р сарын эцэст

Дүүрэг	2010 он	2011 он	2012 он	2013 он	2014 он
Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд, бүгд	9088	29331	12811	14143	15787
Багануур	754	1616	357	311	418
Багахангай	434	265	173	77	126
Баянгол	868	3689	1854	2426	2489
Баянзүрх	1164	5742	1446	2670	3290
Налайх	219	1515	1395	1266	1093
Сонгинохайрхан	2289	6951	2227	2619	2197
Сүхбаатар	543	2461	2729	1635	1925
Хан-Уул	600	1745	919	1027	1964
Чингэлтэй	2217	5347	1711	2112	2285

Зураг 24. Дүүргийн ажилгүйчүүд, УБ хотын дүнд эзлэх хувь

Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн 20.8 хувь буюу 3290 нь Баянзүрх, 15.8 хувь буюу 2489 нь Баянгол, 14.5 хувь буюу 2285 нь Чингэлтэй, 13.9 хувь буюу 2197 нь Сонгинохайрхан, 12.4 хувь буюу 1964 нь Хан-Уул, 12.2 хувь буюу 1925 нь Сүхбаатар, 6.9 хувь буюу 1093 нь Налайх, 2.7 хувь буюу 418 нь Багануур, 0.8 хувь буюу 126 нь Багахангай дүүрэгт тус тус амьдарч байна.

Хүснэгт 31. Бүртгэлтэй ажилгүйчүүд, боловсролын түвшнээр /1-р сарын 1-ний байдлаар/

	Ажилгүйчүүдийн тоо			Дүнд эзлэх хувь		
	2013 он	2014 он	2015 он	2013 он	2014 он	2015 он
Нийт ажилгүйчүүд	12811	14143	15787	100	100	100
Үүнээс: дээд боловсролтой	5041	5800	6422	39.3	41.0	40.7
Тусгай дунд боловсролтой	950	1423	1071	7.4	10.1	6.8
Мэргэжлийн анхан шатны Боловсролтой	918	750	851	7.2	5.3	5.4
Ерөнхий боловсролтой	5836	6125	7361	45.6	43.3	46.6
Мэргэжилгүй	66	45	82	0.5	0.3	0.5

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ

2014 онд 41786 хүүхэд мэндэлсэн нь өмнөх оноос 1599 хүүхдээр олон байна.

Нийт төрсөн хүүхдийн 14.2 хувь буюу 5932 нь бусад аймгийн харьяат эхчүүдээс төрсөн байна.

Хүснэгт 32. Төрсөн хүүхэд, эх, хүүхдийн эндэгдэл

	2012 он	2013 он	2014 он	$\frac{2014}{2013}$ %
Амаржсан эхийн тоо	37024	39906	41427	103.8
Амьд төрсөн хүүхэд	37214	40187	41786	104.0
Эхийн эндэгдэл	16	21	15	71.4
Нэг хүртэл насандаа эндсэн хүүхэд	486	546	625	114.5
Амьд төрсөн 1000 хүүхэд тутмаас 1 хүртэл насандаа эндсэн хүүхэд	13.05	13.59	14.96	110.1

Нялхсын эндэгдлийн 26.6 хувь буюу 117 нь Сонгинохайрхан, 23.2 хувь буюу 102 нь Баянзүрх, 12.7 хувь буюу 56 нь Баянгол, 12.1 хувь буюу 53 нь Чингэлтэй, 10.2 хувь буюу 45 нь Хан-Уул, 8.6 хувь буюу 38 нь Сүхбаатар, 3.4 хувь буюу 15 нь Налайх, 2.7 хувь буюу 12 нь Багануур, 0.5 хувь буюу 2 нь Багахангай дүүрэгт тус тус гарсан байна.

Нялхсын эндэгдлийн 28.6 хувь буюу 179 нь бусад аймгийн харьяат байна. Өмнөх оноос нялхсын эндэгдэл 1.37 промилээр өсчээ.

Нийслэлд 2014 онд 17610 хүн халдварт өвчнөөр өвчилсөн нь өмнөх оноос 4.3 хувь буюу 795 хүнээр, 10000 хүн тутмаас халдварт өвчнөөр өвчилсөн хүний тоо 10.04 продицилээр тус тус буурчээ.

Зураг 25. Халдварт өвчнөөр өвчлөгсөд, сараар

Халдварт өвчнөөр өвчлөгсдийн 20.5 хувийг тэмбүү, 14.4 хувийг шинээр илэрсэн сүрьеэ, 13.1 хувийг салхинцэцэг, 10.9 хувийг цусан суулга, 9.8 хувийг трихомониаз, 9.4 хувийг заг хүйтэн, 9.2 хувийг гар хөл амны өвчин, 3.4 хувийг вируст гепатит өвчнөөр өвчлөгсөд тус тус эзэлж байна.

Хүснэгт 33. Нийслэлд гарсан халдварт өвчин

	хэмжих нэгж	2013 он	2014 он	өсөлт, бууралт	
				тоо/пункт	хувь
Халдварт өвчнөөр өвчилсөн бүх хүн, үүнээс	бодит тоо	18405	17610	- 795	- 4.3
	10000 хүнд	151.26	141.22	- 10.04	
Вируст гепатит	бодит тоо	1207	603	- 604	- 2.0 дах
	10000 хүнд	9.92	4.84	- 5.08	
Менингит	бодит тоо	17	5	- 12	- 3.4 дах
	10000 хүнд	0.14	0.04	- 0.1	
Цусан суулга	бодит тоо	1573	1921	348	22.1
	10000 хүнд	12.93	15.40	2.47	
Салхин цэцэг	бодит тоо	2552	2305	- 247	- 9.7
	10000 хүнд	20.97	18.48	- 2.49	
Гахай хавдар	бодит тоо	1487	188	- 1299	- 7.9 дах
	10000 хүнд	12.22	1.51	- 10.71	
Сальмонеллөз	бодит тоо	49	72	23	1.5 дах
	10000 хүнд	0.40	0.58	0.18	
Улаан эсэргэнэ	бодит тоо	259	270	11	4.2
	10000 хүнд	2.13	2.17	0.04	
Хоолны хордлого	бодит тоо	121	235	114	1.9 дах
	10000 хүнд	0.99	1.88	0.89	
Ёлом	бодит тоо	109	104	- 5	- 4.6
	10000 хүнд	0.90	0.83	- 0.07	
Бруцеллөз	бодит тоо	14	17	3	21.4
	10000 хүнд	0.12	0.14	0.02	
Нярайн халдвар	бодит тоо	2	4	2	2.0 дах
	10000 хүнд	0.02	0.03	0.01	
Гар хөл амны өвчин	бодит тоо	1262	1614	352	1.3 дах
	10000 хүнд	10.37	12.94	2.57	
Тэмбүү	бодит тоо	3269	3618	349	10.7
	10000 хүнд	26.87	29.01	2.14	
Заг хүйтэн	бодит тоо	1767	1650	- 117	- 6.6
	10000 хүнд	14.52	13.23	- 1.29	
Трихомониаз	бодит тоо	1850	1723	- 127	- 6.9
	10000 хүнд	15.20	13.82	- 1.38	
Шинээр илэрсэн сүрьеэ	бодит тоо	2401	2544	143	6.0
	10000 хүнд	19.73	20.40	0.67	
ДОХ	бодит тоо	23	31	8	34.8
	10000 хүнд	0.19	0.25	0.06	

МЭДЭЭЛЭЛ, ХОЛБОО

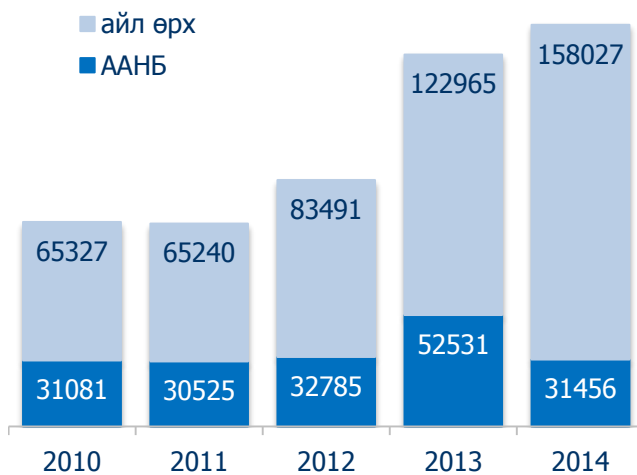
Шуудан, холбоо, интернэтийн үйлчилгээний орлого 2014 онд 726.0 тэрбум төгрөг болж, өмнөх оноос 106.8 тэрбум төгрөгөөр буюу 17.3 хувиар өсчээ. Нийт орлогын 72.5 хувь буюу 526.1 тэрбум төгрөгийг нийслэл хотын хүн амд үзүүлсэн үйлчилгээнээс бүрдүүлсэн байна.

Хүснэгт 34. Холбооны салбарын үндсэн үзүүлэлт

	Хэмжих нэгж	2013 он	2014 он
Нийт орлого	сая төг	619126.4	725995.8
Үүнээс: хүн амаас	сая төг	462850.1	526130.1
Суурин телефон цэг	тоо	175496	189483
Үүнээс: айл өрхийн	тоо	122965	158027
Утасгүй телефон	тоо	3593	876
Үүрэн телефон хэрэглэгч	мянган хүн	1745.5	1772.2
КаТВ-ийн хэрэглэгч	тоо	234456	298310

2014 онд нийслэлийн хэмжээнд суурин телефон цэгийн тоо 189.5 мянга орчим болж, өмнөх онтой харьцуулахад 8.0 хувиар нэмэгджээ. Нийт суурин телефон цэгийн 158.0 мянга буюу 83.4 хувийг айл өрх ашиглаж байна. Өрхийн суурин телефон цэгийн тоо 2013 оныхоос 28.5 хувиар өссөн нь гурвалсан үйлчилгээний суурин утасны үйлчилгээг хэрэглэгч өрхийн тоо нийслэлд өсөн нэмэгдэж байгаатай холбоотой.

Зураг 26. Суурин телефон цэгийн тоо

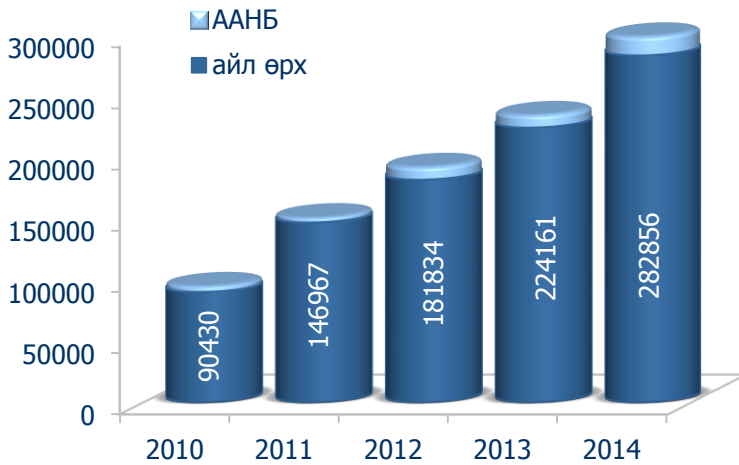
Зураг 27. Үүрэн холбооны хэрэглэгчийн тоо

2014 онд Монгол Улсын хэмжээнд давхардсан тоогоор нийт 3.5 сая гаруй хүн үүрэн телефон хэрэглэж байгаагийн 57.9 хувь буюу 1.8 сая орчим хэрэглэгч нь нийслэл хотод байна. Өмнөх онтой харьцуулахад үүрэн телефон хэрэглэгчийн тоо нийслэлд 26.7 мянгаар нэмэгдсэн байна.

Үүрэн холбооны нийт хэрэглэгчдийн 292.1 мянга нь дараа төлбөрт үйлчилгээний, 1480.1 мянга нь урьдчилсан төлбөрт үйлчилгээний хэрэглэгчид байна. Хөдөлгөөнт утасгүй телефон буюу WLL үйлчилгээний хэрэглэгчдийн тоо 0.8 мянга болж 2013 оны дүнгээс эрс буурсан нь F-zone үйлчилгээний хэрэглэгчдийг CDMA болон GSM системд шилжүүлэх техникийн зохицуулалт хийгдсэнтэй холбоотой. Нийслэлд 0.9 мянган хэрэглэгч сансарын холбоог эзэмшдэг байна.

Зураг 28. КаТВ, сувагт холбогдсон хэрэглэгчийн тоо

2014 оны турш кабелийн телевизийн үйлчилгээг 18 аж ахуйн нэгж нийслэлийн 298.3 мянган хэрэглэгчдэд хүргэжээ.

Кабелийн сувагт холбогдсон нийт хэрэглэгчдийн 94.8 хувийг айл өрх эзэлж байна.

Кабелийн телевизийн үйлчилгээ эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй нийт аж ахуйн нэгжийн 16 нь нийслэлийн төвийн 6 дүүргийн хэмжээнд үйл ажиллагаа явуулж, хоногт дундажаар 50-110 гаруй сувгаар үйлчилгээ

хүргэсэн байна. Нийслэлийн Налайх, Багануур дүүргийн хэрэглэгчдийн хувьд 49-63 хүртэл сувгаар кабелийн телевизийн үйлчилгээг хүлээн авч байна.

Гурвалсан үйлчилгээнээс бусад кабелийн телевизийн сувагт холбогдох шинэ тавилтын үнэ нийслэлийн төвийн 6 дүүргийн айл өрхөд 10.0-100.0 мянган төгрөгийн хооронд байхад үйлчилгээний төлбөрийн сарын хураамж өрхөд 4000-11000 төгрөгийн тарифтай байв.

НИЙТИЙН ТЭЭВРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ

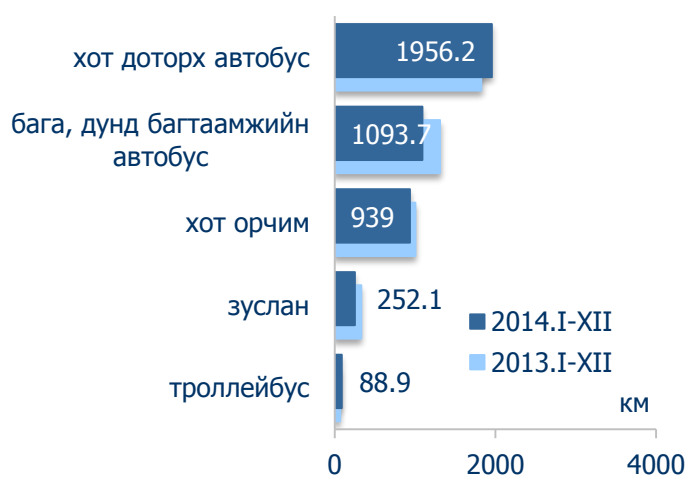
2014 онд Нийслэлийн Тээврийн газраас Улаанбаатар хотын дотор болон хот орчимд 4.3 мянга гаруй км урттай, 137 чиглэлд нийтийн тээврийн үйлчилгээг үзүүлжээ.

2014 онд нийтийн тээврийн үйлчилгээнд шинээр 27 чиглэл (үндсэн чиглэл 6, туслах чиглэл 20, шөнийн тээврийн чиглэл 1) нэмэгдсэн байна.

Зураг 29. Зорчигч тээврийн чиглэлийн тоо

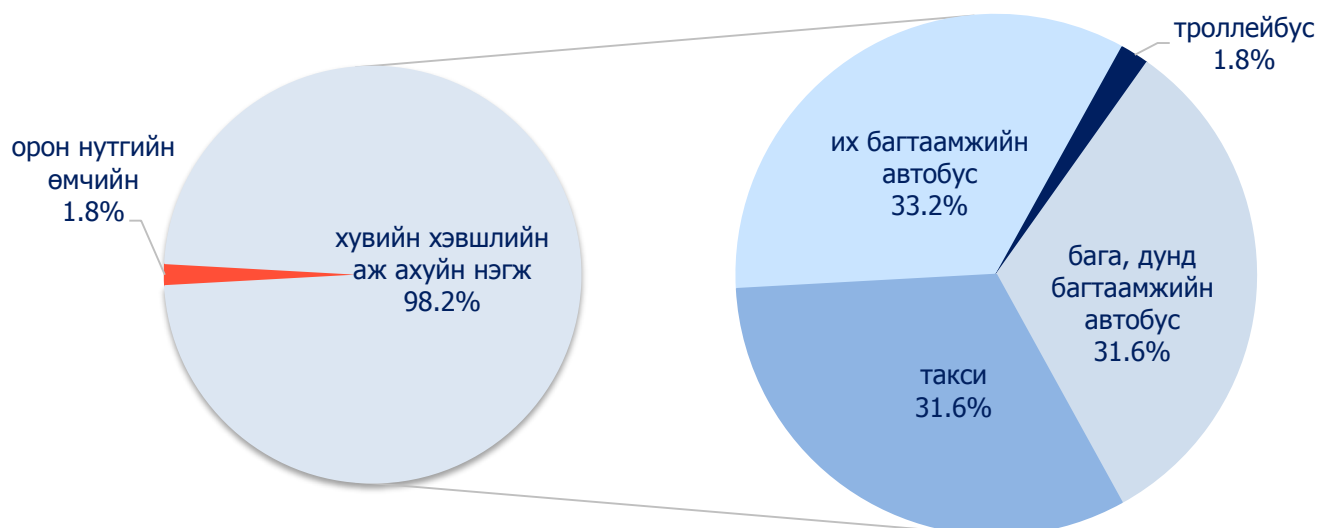
Зураг 30. Зорчигч тээврийн чиглэлийн урт

НИТХ-ын 2014 оны 8-р сарын 13-ны өдрийн 132-р тогтоолоор “Зорчигч тээврийн нэгтгэл” ОНӨААТҮГ байгуулагдаж, нийслэлийн өмчит гурван байгууллага нэгдсэн байна.

Улаанбаатар хотод 2014 онд нийтийн тээврийн үйлчилгээг 57 аж ахуйн нэгж эрхэлсэн нь өмнөх оноос 3 аж ахуйн нэгжээр цөөрчээ. Их, дунд, бага багтаамжийн автобусны аж ахуйн нэгжийн тоо нийтдээ долоогоор буурч, такси үйлчилгээний аж ахуйн нэгжийн тоо 18 болж өмнөх оноос зургаагаар нэмэгдсэн байна.

Зураг 31. Зорчигч тээврийн үйлчилгээний ААН-ийн тоо

Нийтийн тээврийн үйлчилгээний аж ахуйн нэгжүүд 2014 онд 968.7 сая хүн километрийн ажил үйлчилгээг гүйцэтгэн, давхардсан тоогоор нийтдээ 284.9 сая хүн тээвэрлэж, 106.6 тэрбум төгрөгийн орлоготой ажилласан байна. Өмнөх оноос зорчигчийн тоо 8.4 хувиар буюу 22.1 мянган хүнээр, үйлчилгээний орлого 10.6 хувиар буюу 10.2 тэрбум төгрөгөөр тус тус өсчээ.

Хүснэгт 35. Нийтийн тээврийн үйлчилгээ, төлбөрийн хэлбэрээр, 2014 он

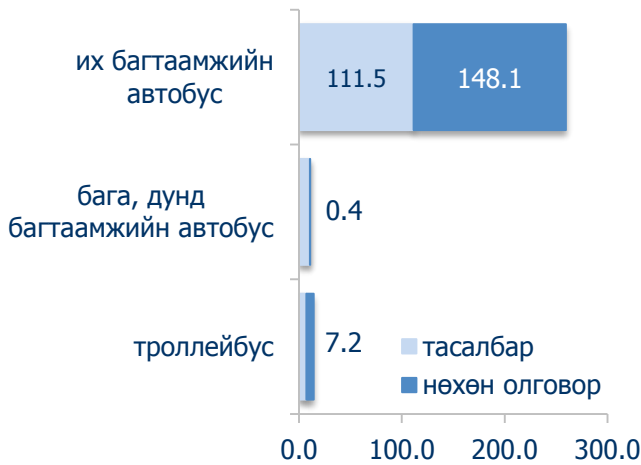
Тээврийн хэрэгсэл, төрөл, өмчлөлөөр	Аж ахуйн нэгж (тоо)	Тээврийн хэрэгсэл (тоо)	Орлого (тэрбум төгрөг)	Үүнээс:		Зорчигч (сая хүн)	Үүнээс:	
				зорчих тасал-бараар	нөхөн олговроор		зорчих тасал-бараар	нөхөн олговроор
Зорчигч тээврийн нэгтгэл (ОНӨААТҮГ)*	1	302	36.8	19.6	17.2	101.0	55.8	45.2
Автобус (хувийн)	19	839	64.1	22.7	41.4	170.1	61.4	108.7
Троллейбус (хувийн)	1	14	0.9	0.4	0.5	2.8	1.4	1.4
Бага, дунд багтаамжийн автобус	18	527	4.8	4.6	0.2	11.0	10.6	0.4
Дүн	39	1682	106.6	47.3	59.3	284.9	129.2	155.7

2014 онд бүрдүүлсэн үйлчилгээний нийт орлогын 44.3 хувийг шугамын орлого, 55.7 хувийг “нөхөн олговор”-ын орлого эзэлж байна. Нийтийн тээврээр зорчигчдын 45.4 хувь нь зорчих тасалбар худалдан авч үйлчлүүлсэн байхад 54.6 хувь нь нөхөн олговрын хөнгөлөлтөөр зорчжээ. Өөрөөр хэлбэл нийтийн тээврийн хэрэгслээр 2014 оны туршид давхардсан тоогоор

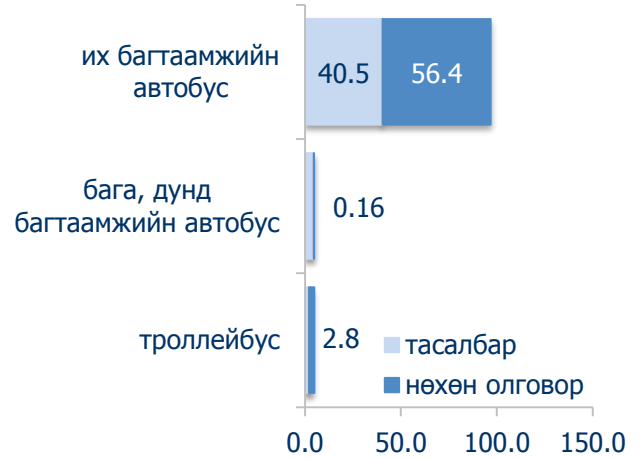
* Тус нэгтгэлд Автобус 1, Автобус 3, Цахилгаан тээвэр гэсэн 3 байгууллага нэгдэж, зорчигч тээврийн үйлчилгээг явуулж байна.

155.7 сая зорчигч үнэ төлбөргүй үйлчлүүлж, эдгээр хүмүүсийн үйлчилгээний төлбөрт төрөөс 59.4 тэрбум төгрөгийг нөхөн олговор хэлбэрээр тээвэрлэгч аж ахуйн нэгжүүдэд шилжүүлсэн байна.

Зураг 32. Зорчигчдын тоо, сая хүн, төлбөрийн хэлбэрээр

Зураг 33. Үйлчилгээний орлого, тэрбум төгрөг, төлбөрийн хэлбэрээр

Нийслэлийн Тээврийн газраас аж ахуйн нэгж байгууллагатай байгуулсан “Нийтийн тээврийн үйлчилгээг эрхлэн гүйцэтгүүлэх тухай гэрээ”-гээр насанд хүрэгчид их, дунд багтаамжийн автобусаар 500 төгрөг, цахилгаан тээврээр 300 төгрөг, туслах болон буухиа чиглэлийн бага багтаамжийн автобусаар 500-1300 төгрөг, хот орчмын чиглэлийн бүх төрлийн автобусаар 500-2300 төгрөгөөр (хүүхэд 200-1200 төгрөг) зорчиж байна. Мөн тус гэрээнд таксины үйлчилгээний нэг төлбөрт километрийн тарифыг 1000 төгрөгөөр тогтоож, үйлчилгээнд мөрдүүлэхээр заасан байна.

Хүснэгт 36. Нийтийн тээврийн хөдлөх бүрэлдэхүүний тоо

Дансны хөдлөх бүрэлдэхүүн		2013 он	2014 он
Бүгд		2648	2343
Их багтаамжийн автобус	Төрийн өмч	250	252
	Хувийн өмч	798	839
Бага, дунд багтаамжийн автобус (хувийн)	Туслах чиглэл	408	224
	Буухиа чиглэл	477	303
Троллейбус	Төрийн	51	50
	Хувийн	15	14
Такси		649	661

Нийслэлийн нийтийн зорчигч тээврийн үйлчилгээ нь 2014 онд зориулалтын 2343 хөдлөх бүрэлдэхүүнтэй ажиллажээ.

Эдгээрийн 22.5 хувь нь бага, дунд багтаамжийн автобус, 46.6 хувь нь их багтаамжийн автобус, 28.2 хувь нь такси байна.

2014 онд нийтийн тээврийн парк шинэчлэлтээр 8 троллейбус, их багтаамжийн 121 автобус, 120 такси үйлчилгээнд шинээр нэмэгдэж, стандартын шаардлага хангахгүй болж 12-оос дээш

жилээр ашиглагдаж хуучирсан 787 тээврийн хэрэгсэл (их багтаамжийн хувийн 74, бага багтаамжийн 516 автобус, 192 такси) үйлчилгээнээс хасагдсан байна.

2014 онд өдөрт дунджаар их, дунд багтаамжийн 850 автобус, 43 троллейбус, бага багтаамжийн 419 автобус, 529 такси, хот орчмын чиглэлд 65 тээврийн хэрэгсэл нийтийн тээврийн үйлчилгээнд ажиллажээ. Шугаманд өдөрт ажилласан нийт тээврийн хэрэгслийн 80.7 хувийг хувийн хэвшлийн тээврийн хэрэгсэл эзэлж байв.

Зураг 34. Хүлээлтийн хугацаа, минут

Зураг 35. Өдөрт ажилласан тээврийн хэрэгсэл, тоо

2014 онд нийслэлийн зорчигч тээврийн үйлчилгээний чиглэлүүдийн давхцалыг арилгах арга хэмжээ авсаны зэрэгцээ үндсэн чиглэлийн урт нэмэгдэж, туслах чиглэлд ажиллах тээврийн хэрэгслийн тоо эрс цөөрсөн. Үүний улмаас үйлчилгээнд өдөрт ажиллах тээврийн хэрэгслийн тоо өмнөх оноос 12.3 хувиар буурсан байна. Энэ нь зогсоолд ирэх автобус хоорондын зай буюу хүлээлтийн хугацаа өсөхөд нөлөөлсөн. Нийтийн тээврийн хүлээлтийн дундаж хугацааг өмнөх онтой харьцуулахад цахилгаан тээврийнх 2.4 минутаар, их багтаамжийн автобусны хүлээлтийн хугацаа 1.0 минутаар, бага, дунд багтаамжийн автобусных 2.6 минутаар тус тус нэмэгдсэн байна.

Хүснэгт 37. Автобусны буудлын тоо, төвийн дүүргүүдээр

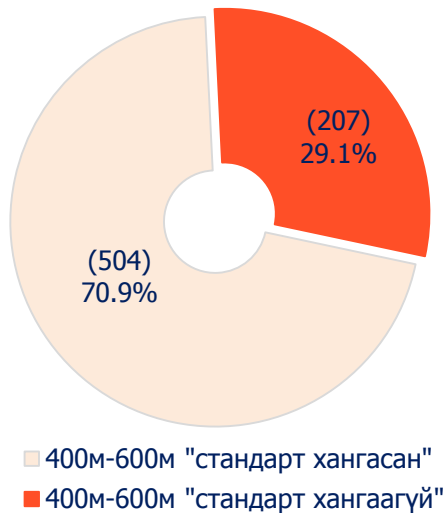
Дүүрэг	2012 он		2013 он		2014 он			Зогсоолын талбай нь стандартын шаардлага хангасан	Зогсоолын тэмдэгтэй
	Бүгд	Эцсийн зогсоол	Бүгд	Эцсийн зогсоол	Бүгд	Үүнээс:			
						Эцсийн	Дундын		
Хан-Уул	79	10	59	9	59	9	50	19	17
Баянзүрх	132	24	190	19	190	19	171	35	61
Баянгол	56	6	76	3	76	3	73	48	31
Сүхбаатар	50	5	119	5	119	5	114	15	32
Чингэлтэй	114	14	72	7	72	7	65	18	26
Сонгинохайрхан	138	25	195	25	195	25	170	62	105
Нийт	569	84	711	68	711	68	643	197	272

Нийтийн тээврийн үйлчилгээний автобусны дундын болон эцсийн зогсоолын байршлыг тогтоох, нэгдсэн мэдээллийн сан үүсгэх, тогтоосон байршлыг баталгаажуулах ажил үргэлжлэн хийгдэж байна. Нийслэлийн төвийн 6 дүүргийн хэмжээнд 2014 онд нийтдээ 711

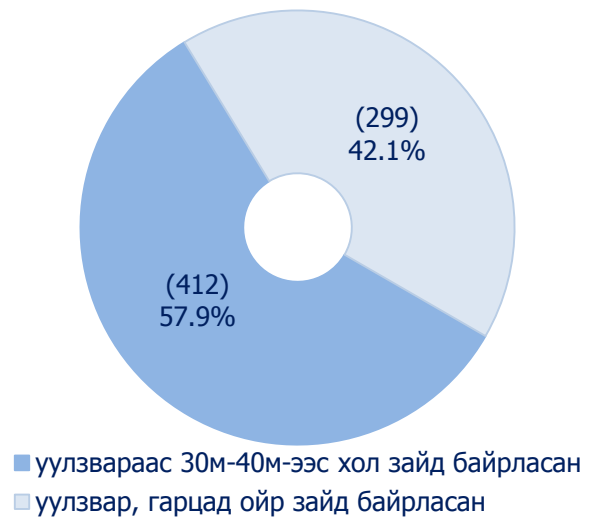
автобусны буудал, зогсоол ажиллажээ. Нийт зогсоолын 66.2 хувь нь автобус зогсох зориулалтын талбайтай, 14.3 хувь нь саравчтай, 54.6 хувь нь орчны гэрэлтүүлэгтэй ажээ. Нийт буудал, зогсоолын 9.6 хувийг “эцсийн”, 90.4 хувийг “дундын зогсоол” эзэлж байгаа бөгөөд 27.7 хувь нь стандартын шаардлага хангасан, 38.3 хувь нь автобусны зогсоолын тэмдэгтэй болоод байна.

Нийслэлд ажиллаж буй автобусны буудал, зогсоолын хамгийн олонх нь буюу 26.7-27.4 хувь нь нийслэлийн Сонгинохайрхан, Баянзүрх дүүргийн нутаг дэвсгэрт байршдаг байна. Түүнчлэн автобусны арван буудал тутмын нэг нь Чингэлтэй, Баянгол дүүргийн нутаг дэвсгэрт тус тус байрлаж байхад Хан-Уул дүүрэгт хамгийн цөөн буюу 59 буудал, зогсоол байрладаг байна.

Зураг 36. Зогсоол хоорондын зай

Зураг 37. Уулзвар гарцтай ойр байрласан эсэх

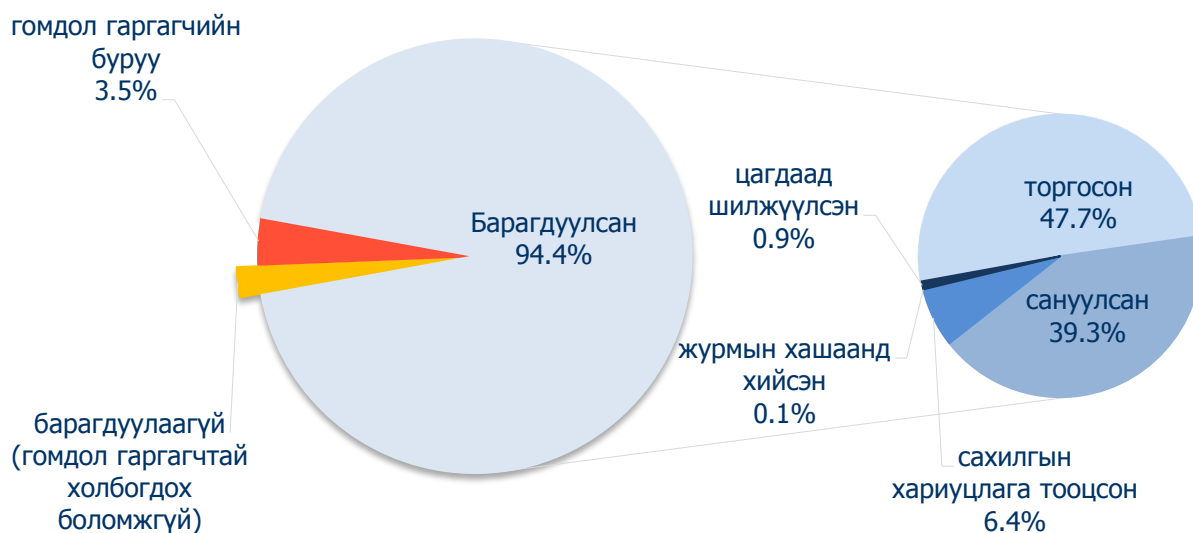

2014 онд нийслэлийн зорчигч тээврийн үйлчилгээний талаар иргэдээс дараах төрлийн нийт 1835 санал, гомдол Нийслэлийн Тээврийн газарт ирүүлсэний 94.4 хувийг нь шийдвэрлэж, барагдуулсан байна. Үүнд:

Зураг 38. НТ-ийн үйлчилгээний талаарх санал, гомдол, жил бүрийн эцэст

Зураг 39. Үйлчилгээний талаар ирүүлсэн санал, гомдлын шийдвэрлэлт

Автомашинны тоо

2014 оны техникийн хяналтын үзлэгийн дүнгээр Улаанбаатар хотод нийтдээ 297.0 мянган тээврийн хэрэгсэл хамрагдсан байна. Техникийн хяналтын үзлэгт хамрагдсан нийт тээврийн хэрэгслийн 74.0 хувийг суудлын автомашин эзэлж байгаа бол 18.5 хувь нь ачааны, 3.8 хувь нь автобус, 3.7 хувь нь тусгай зориулалтын автомашин байна.

Хүснэгт 38. Техникийн хяналтын үзлэгт хамрагдсан автомашинны тоо

	2012 он	2013 он	2014 он	Автомашинны үндсэн төрлөөр				Амины автомашин	
				Суудлын	Ачааны	Автобус	Тусгай	2013 он	2014 он
Нийслэлийн дүн	228952	257498	297008	219679	55034	11421	10874	203573	238183
Багануур	1670	1622	2314	1585	562	133	34	1365	2026
Багахангай	275	290	435	285	118	28	4	249	382
Баянгол	48913	57291	63918	47968	11188	2114	2648	46413	52305
Баянзүрх	56394	64655	77148	57457	14775	2773	2143	51340	61793
Налайх	2082	1946	2419	1569	729	96	25	1855	2334
Сонгинохайрхан	40402	45198	51477	37493	10511	2227	1246	40853	47065
Сүхбаатар	33340	35815	39780	29106	6837	1745	2092	22576	25686
Хан-Уул	20698	22208	27036	19756	4495	1115	1670	16526	20910
Чингэлтэй	25178	28473	32481	24460	5819	1190	1012	22396	25682

Хүснэгт 39. Автомашины тоо, өмчийн хэлбэрээр, 2014 он

		Бүгд	Үүнээс: Автомашины үндсэн төрлөөр			
			Суудлын	Ачааны	Автобус	Тусгай зориулалт
Нийслэлийн дүн		297008	219679	55034	11421	10874
Аж ахуйн нэгжийн автомашин	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн	3457	1957	486	659	355
	Дипломат, олон улсын байгууллагын	475	377	44	46	8
	Төрийн бус байгууллагын	3095	1335	778	178	804
	Компани, хоршоо, нөхөрлөлийн	51798	28221	12540	3856	7181
Амины автомашин		238183	187789	41186	6682	2526

2014 оны техникийн хяналтын үзлэгийн нийслэлийн дүнгээр нийт тээврийн хэрэгслийн 19.8 хувь нь аж ахуй нэгж, байгууллагын эзэмшилд бүртгэлтэй байгаагийн 1.2 хувийг төрийн болон орон нутгийн өмчийн, 0.2 хувийг дипломат болон олон улсын байгууллагын, 1.0 хувийг төрийн бус байгууллагын, 17.4 хувийг компани, хоршоо, нөхөрлөлийн автомашин тус тус эзэлж байна. Хувь хүмүүс, иргэдийн эзэмшилд бүртгэлтэй амины автомашины тоо 238.2 мянгад хүрсэн бөгөөд нийт автомашины 80.2 хувийг эзэлж байна.

Хүснэгт 40. Автомашины тоо, ашиглалтын хугацаа, дүүргээр

Дүүрэг	2013 он				2014 он			
	Бүгд	0 - 3 жил	4 - 9 жил	10-аас дээш	Бүгд	0 - 3 жил	4 - 9 жил	10-аас дээш
Нийслэлийн дүн	257498	19949	63770	173779	297008	16686	69883	210439
Багануур	1622	31	230	1361	2314	46	325	1943
Багахангай	290	11	40	239	435	11	71	353
Баянгол	57291	4757	15849	36685	63918	3856	16730	43332
Баянзүрх	64655	4037	16410	44208	77148	3391	17962	55795
Налайх	1946	33	336	1577	2419	32	329	2058
Сонгинохайрхан	45198	1393	10039	33766	51477	1098	10286	40093
Сүхбаатар	35815	4435	8917	22463	39780	3780	10252	25748
Хан-Уул	22208	3335	5000	13873	27036	2867	6552	17617
Чингэлтэй	28473	1917	6949	19607	32481	1605	7376	23500

Улаанбаатар хотод техникийн хяналтын үзлэгт хамрагдсан нийт тээврийн хэрэгслийн ихэнх буюу 70.8 хувийг арав ба түүнээс дээш жилээр ашиглаж, хуучирсан тээврийн хэрэгслүүд эзэлж байна. Энэ ангилалд харъяалагдаж буй 210.4 мянган тээврийн хэрэгслийн 66.2 хувь нь нийслэлийн Баянзүрх, Баянгол, Сонгинохайрхан дүүрэгт ногдож байгаагийн дотор 10 ба түүнээс дээш жилээр ашигласан нийт автомашин 26.5 хувь нь Баянзүрх дүүрэгт ногдож байна.

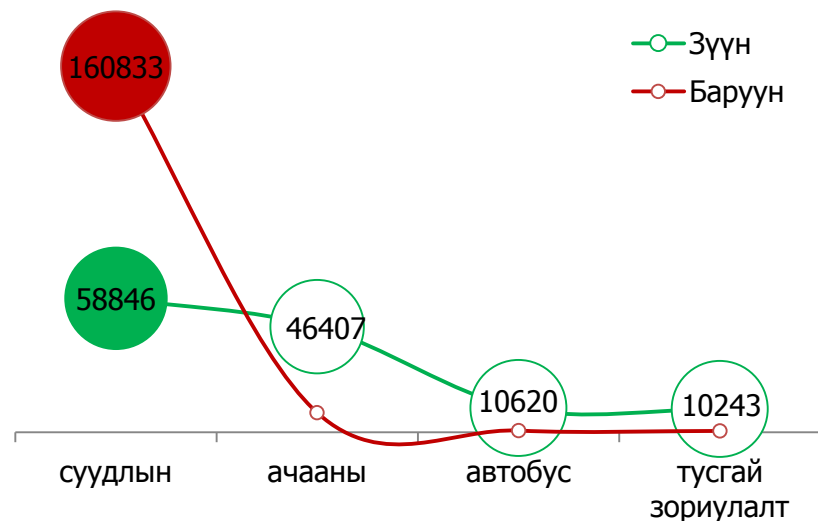
Үйлдвэрлэж гарсан хугацаанаас хойш 0-3 жил ашиглаж буй шинэ автомашины тоо нийт тээврийн хэрэгслийн 5.6 хувийг эзэлж байгаа нь өмнөх оныхоос 2.1 пунктээр буурсан байна. Уг ангилалд бүртгэгдсэн тээврийн хэрэгслийн дийлэнх буюу 83.3 хувь нь нийслэлийн Баянгол (23.1%), Сүхбаатар (22.7%), Баянзүрх (20.3%), Хан-Уул (17.2%) дүүрэгт тус тус бүртгэлтэй байна.

Хүснэгт 41. Автомашины тоо, хөдөлгүүрийн төрлөөр

	Бүгд	Үүнээс: Автомашины үндсэн төрлөөр									
		Суудлын		Ачааны		Автобус		Тусгай зориулалт			
		2013 он	2014 он	2013 он	2014 он	2013 он	2014 он	2013 он	2014 он		
Нийслэлийн дүн	257498	297008	184371	219679	51409	55034	11430	11421	10288	10874	
Хөдөлгүүрийн төрөл	Бензин	143296	160868	137433	154611	3892	4186	1612	1598	359	473
	Дизель	82580	87931	15721	17469	47202	50377	9740	9698	9917	10387
	Цахилгаан	22093	37172	22050	37081	25	29	18	61	-	1
	Газ	9529	11037	9167	10518	290	442	60	64	12	13

Техникийн хяналтын үзлэгт хамрагдсан нийслэлийн 297.0 мянган автомашиныг хөдөлгүүрийнх нь шатахууны төрлөөр ангилж үзэхэд 54.2 хувь нь “бензин хөдөлгүүр”-тэй автомашин эзэлж, энэ төрлийн автомашины тоо 2013 оныхоос 12.3 хувиар нэмэгджээ. Сүүлийн жилүүдэд газ болон цахилгаан хөдөлгүүртэй автомашины тоо аажмаар нэмэгдэж буй төлөв байдал ажиглагдах болсон. Түүнчлэн 2014 онд дизель хөдөлгүүртэй тээврийн хэрэгслийн эзлэх хувийн жин 29.6 болж, өмнөх оны дүнгээс 2.5 пунктээр доошилсон байна.

Зураг 40. Автомашины тоо, хүрдний байрлалаар, 2014 он

Техникийн хяналтын үзлэгт хамрагдсан нийт автомашины 57.5 хувийнх нь жолооны хүрд баруун талдаа буюу “буруу талдаа” байрлалтай байна. Эдгээрийн дийлэнх буюу 94.1 хувийг “суудлын автомашин” дангаараа эзэлж байгаа юм.

Суудлын нийт автомашины 73.2 хувь нь баруун талдаа, 26.8 хувь нь зүүн талдаа хүрдний байрлалтай ажээ.

Зүүн талдаа буюу бидний хэлж заншнаар “зөв талдаа” хүрдний

байрлалтай автомашинуудын хувьд суудлын автомашинаас бусад гурван төрлийн тээврийн хэрэгслийн тоо хэмжээ баруун талдаа хүрдний байрлалтай тээврийн хэрэгслээс илүү олон байгаа юм. Өөрөөр хэлбэл, замын хөдөлгөөний дүрэмдээ баруун гарын дүрэм баримталдаг (зөв талдаа буюу жолооны хүрд нь зүүн талдаа байрлалтай тээврийн хэрэгсэл ашиглах) манай улс, нийслэлийн хувьд энэ нь эерэг үзүүлэлт юм. Тухайлбал, ачааны нийт машины 84.3 хувь, автобусны 93.0 хувь, тусгай зориулалтын автомашины 94.2 хувь нь зөв талдаа байрласан жолооны хүрдтэй байна.

ХОТЫН НИЙТИЙН АЖ АХУЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ

Нийслэлийн хүн амд 2014 оны байдлаар 32.6 сая м³, аж ахуйн нэгж, байгууллагад 12.8 сая м³ цэвэр усыг борлуулжээ. Борлуулсан усны нийт хэмжээ өнгөрсөн оны мөн үеэс 0.7 хувиар нэмэгдсэн байна.

Хүснэгт 42. Ус суваг ашиглалтын үйлчилгээ

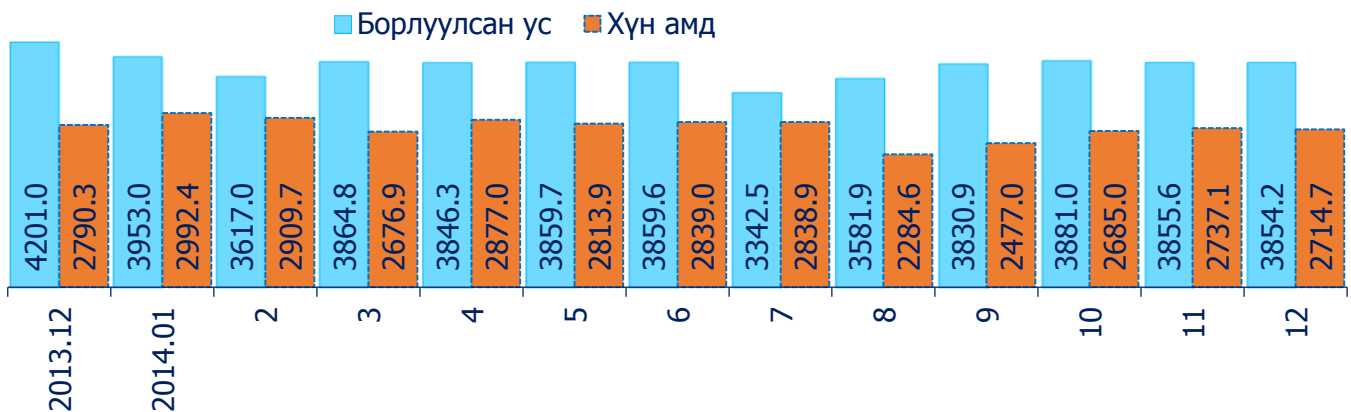
Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2013 он XII сар	2014 он XII сар	2014/2013 %
Шахсан ус	мян.м ³	55195.9	53617.6	97.1
Борлуулсан ус	мян.м ³	45025.1	45346.5	100.7
Хүн амд	мян.м ³	32888.3	32579.0	99.1
ААНБ-д	мян.м ³	12136.8	12767.5	105.2
Татан зайлуулсан бохир	мян.м ³	44070.3	44206.2	100.3
Хүн амаас	мян.м ³	30660.3	30220.6	98.6
ААНБ-аас	мян.м ³	13410.0	13985.6	104.3
Ус борлуулалтын орлого	сая төг	16169.4	20819.1	128.8
Хүн амаас	сая төг	9293.8	11498.9	123.7
ААНБ-аас	сая төг	6875.6	9320.2	135.6
Сувагжуулалтын орлого	сая төг	8992.3	11968.1	133.1
Хүн амаас	сая төг	4513.9	5321.8	117.9
ААНБ-аас	сая төг	4478.4	6646.3	148.4

Нийт борлуулсан усны 70.7 хувийг хүн амд борлуулсан ус, 29.3 хувийг аж ахуйн нэгж, байгууллагад борлуулсан ус эзэлж байна.

Хүн амд түгээсэн цэвэр усны 95.9 хувь буюу 31.3 сая м³-ыг нь төвлөрсөн шугамаар, 1.3 сая м³ усыг “ус түгээх байр”-аар, 11.7 мянган м³ усыг тээврээр түгээсэн байна.

Цэвэрлэх байгууламжаар 59.2 сая м³ бохирыг цэвэрлэж, аж ахуйн нэгж, байгууллага, өрхийн 44.2 сая м³ бохир шингэнийг татан зайлуулсан байна.

Зураг 41. Борлуулсан ус, сараар, мян.м³

АМЬДАРЧ БУЙ ОРЧИН

Нийслэлийн агаарын дундаж температур 2014 оны 12 сард дунджаар -16.6⁰С байв. Энэ нь өнгөрсөн оны мөн үеэс -0.7⁰С-аар, олон жилийн дундажтай харьцуулахад -0.7⁰С-аар тус тус хүйтэн байлаа.

Энэ сард үнэмлэхүй их температур -6.3⁰С, үнэмлэхүй бага температур -26.7⁰С, хур тунадасны нийлбэр 3.2 мм, салхины үнэмлэхүй их хурд 12 м/секунд хүрч, шороон болон цасан шуургатай 1 тохиолдлыг бүртгэжээ.

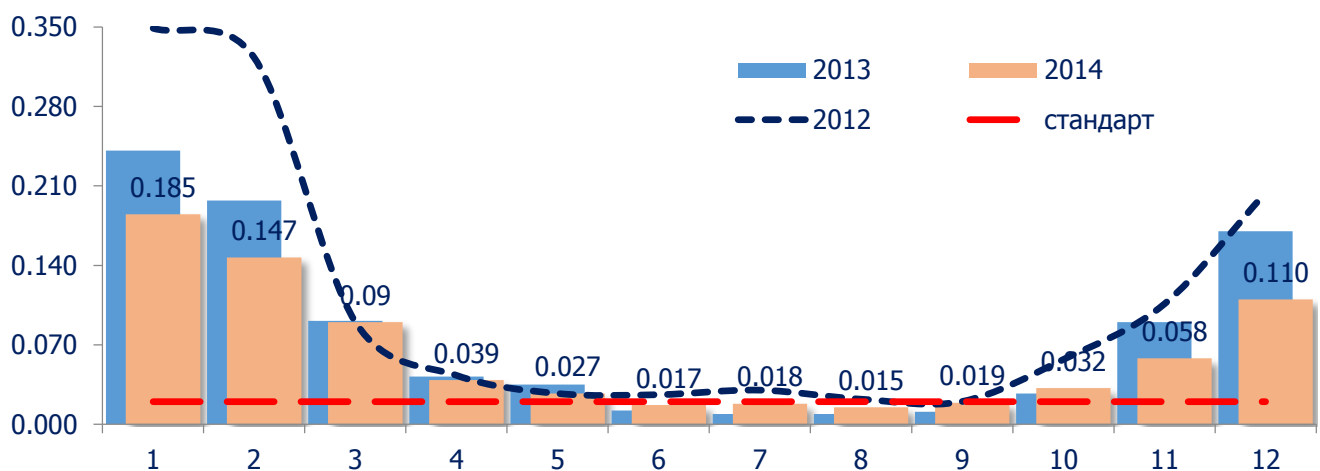
Агаар дахь бохирдуулагч бодисын агууламжийг нийслэл хотын нутаг дэвсгэрт 8 харуул цэгт хэмжихэд азотын давхар ислийн хоногийн дундаж агууламж 2014 оны 12 дугаар сард Улаанбаатар хотын 13-р хороолол орчимд 31 удаа, 32-ын тойрог орчимд 30 удаа, Баруун дөрвөн замын орчимд 29 удаа, Ургах наран хороолол орчимд 21 удаа, 1-р хороолол болон Офицеруудын ордон орчимд тус бүр 12 удаа, хүхэрлэг хийн хоногийн дундаж агууламж 13-р хороолол болон 32-ын тойрог орчимд тус бүр 31 удаа, Ургах наран хороолол орчимд 28 удаа, Баруун дөрвөн замын орчимд 27 удаа, Мишээл экспо төв болон Хархорин захын орчимд тус бүр 23 удаа, Офицеруудын ордон орчимд 22 удаа, 1-р хороолол орчимд 20 удаа тус тус давжээ.

Хүснэгт 43. Агаарын бохирдолт, мг/м³

Бодисын нэр		Стандарт хэмжээ	Хийсэн ажиглалтын тоо	Хамгийн их хэмжээ	Стандарт хэмжээнээс давсан тохиолдол /тоо/	Агаарт байсан дундаж хэмжээ
Хүхэрлэг хий	SO ₂	0.020	220	0.110	205	0.045
Азотын давхар исэл	NO ₂	0.040	170	0.102	135	0.057
Тоосжилт	PM ₁₀	0.100	137	0.821	122	0.237
	PM _{2.5}	0.050	60	0.336	55	0.148
Нүүрстөрөгчийн дутуу исэл	CO	10.0	431	6.663	-	1.680
Озон	O ₃	0.100	266	0.050	-	0.011

Мэдээллийн эх үүсвэр: Ус, цаг уур орчны хүрээлэн

Зураг 42. Хүхэрлэг хийн агууламж, мг/м³

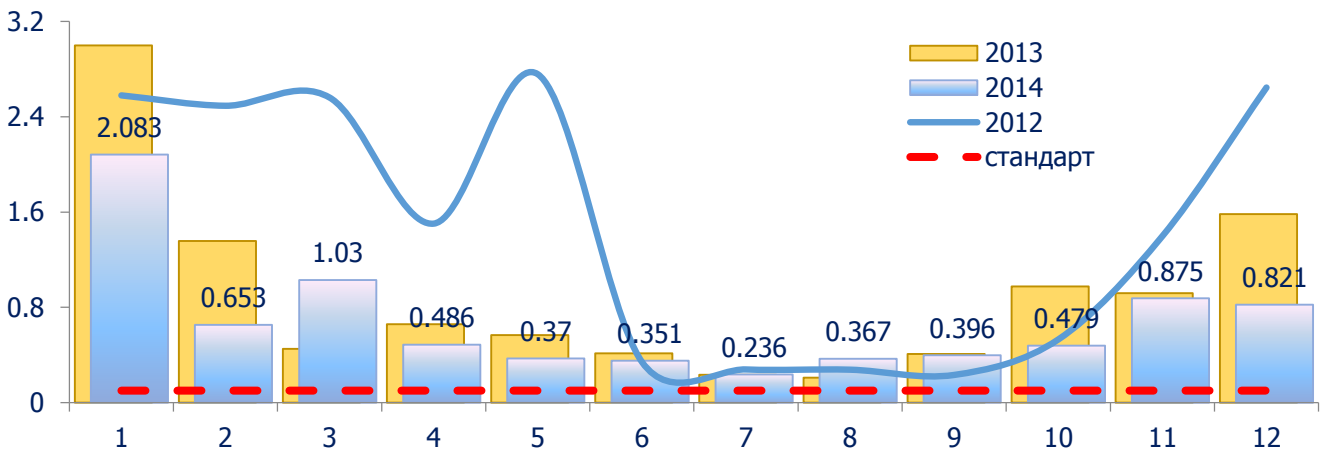

Зураг 43. Азотын давхар ислийн агууламж, мг/м³

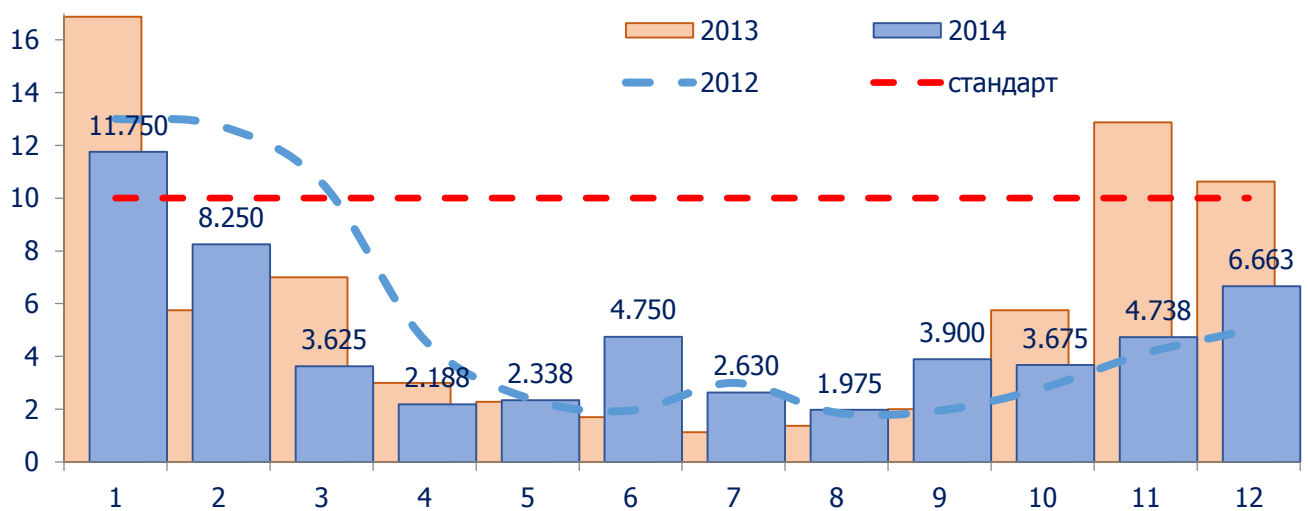

10 микроноос бага хэмжээтэй тоосны агууламж 32-ын тойрог орчимд 31 удаа, 13-р хороолол орчимд 28 удаа, Хархорин захын орчимд 24 удаа, Ургах наран хороолол орчимд 23 удаа, Баруун дөрвөн зам орчимд 16 удаа, 2.5 микроноос бага хэмжээтэй тоосны агууламж 13-р хороолол орчимд 28 удаа, Баруун дөрвөн замын орчимд 27 удаа агаарын чанарын стандарт дахь хүлцэх хэм хэмжээнээс давсан байна.

Зураг 44. Тоосны /PM₁₀/ агууламж, мг/м³

Зураг 45. Нүүрстөрөгчийн дутуу исэл, мг/м³

Хүснэгт 44. Агаар дахь бохирдуулагч бодисын хоногийн дундаж агууламж, мг/м³, 12-р сард

Агаарын бохирдлын үзүүлэлт		Мишээл Экспо төв	Баруун дөрвөн зам	1-р хороо лол	13-р хороо лол	32-ын тойрог	Офицер- уудын Ордон	Хар- хорин зах	Ургах наран хороо- лол
Хүхэрлэг хий SO ₂	Дундаж	0.029	0.049	0.051	0.052	0.058	0.055	0.024	0.040
	Хамгийн их	0.044	0.076	0.097	0.085	0.094	0.110	0.041	0.072
	XXX*-с давсан хувь	82.1	93.1	100.0	100.0	100.0	91.7	82.1	96.6
	Хэмжилтийн тоо	28	29	20	31	31	24	28	29
Азотын давхар Исэл NO ₂	Дундаж	-	0.078	0.043	0.071	0.056	0.043	-	0.052
	Хамгийн их	-	0.099	0.078	0.102	0.072	0.102	-	0.077
	XXX*-с давсан хувь	-	100.0	50.0	100.0	96.8	46.2	-	72.4
	Хэмжилтийн тоо	-	29	24	31	31	26	-	29
Нүүрс- төрөгчийн дутуу исэл, CO**	Дундаж	-	2.621	-	1.574	1.873	-	1.636	0.695
	Хамгийн их	-	5.350	-	4.638	6.663	-	4.625	2.188
	XXX*-с давсан хувь	-	0	-	0	0	-	0	0
	Хэмжилтийн тоо	-	76	-	93	92	-	87	83
Тоос PM10	Дундаж	-	0.294	-	0.217	0.379	-	0.155	0.138
	Хамгийн их	-	0.720	-	0.464	0.821	-	0.350	0.268
	XXX*-с давсан хувь	-	94.1	-	90.3	100.0	-	88.9	74.2
	Хэмжилтийн тоо	-	17	-	31	31	-	27	31
Тоос PM2.5	Дундаж	-	0.186	-	0.109	-	-	-	-
	Хамгийн их	-	0.336	-	0.174	-	-	-	-
	XXX*-с давсан хувь	-	93.1	-	90.3	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	-	29	-	31	-	-	-	-
Озон O ₃ **	Дундаж	0.011	-	-	0.007	0.005	-	-	0.021
	Хамгийн их	0.034	-	-	0.028	0.015	-	-	0.050
	XXX*-с давсан хувь	0	-	-	0	0	-	-	0
	Хэмжилтийн тоо	65	-	-	21	92	-	-	88

*- Хүлцэх хэм хэмжээ, **- CO, O₃ -ийн хэмжилтийг 8 цагийн дунджаар тооцсон.

Хүснэгт 45. Нийслэлийн гадаргын усны найрлага, мг/м³, 12-р сард

	Стандарт хэмжээ	"Туул-Налайх" харуул цэг		"Туул-Сонгино доод" харуул цэг	
		Хэмжээ	Бодисын хэтрэлт	Хэмжээ	Бодисын хэтрэлт
Хүчилтөрөгч (O ₂)	≥6	9.56	хэвийн	0	онцгой их бохирдолтой
Биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч (БХХ ₅)	≤ 3	1.0		230.0	76.7 дахин
Нитридийн нэгдэл (NO ₂)	≤ 0.02	0.002		0.075	3.8 дахин
Амоны азот (NH ₄)	≤0.5	0.05		15.87	31.7 дахин
Эрдэс фосфор (P)	≤0.1	0.002		0.748	7.5 дахин

Мэдээллийн эх үүсвэр : Байгаль орчны хэмжил зүйн төв лаборатори

Туул голын усны найрлага Туул-Налайх харуул цэгийн орчимд бохирдуулагч бодисын хэмжээ хэвийн, Туул-Сонгино доод харуул цэгийн орчимд хүчилтөрөгчийн хэмжээ горим алдагдаж онцгой их бохирдолтой, биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч 76.7 дахин, амоны азот 31.7 дахин, эрдэс фосфор 7.5 дахин, нитридийн нэгдэл 3.8 дахин хүлцэх хэм хэмжээнээс хэтэрч Туул голын ус маш бохирдолтой хэвээр байна. Туул-Зайсан харуул цэгийн орчимд голын ус хөлдсөн тул хэмжилт хийгдээгүй.

Байгаль орчны зөрчил Нийслэлд 2014 онд байгаль орчныг хамгаалах хууль, тогтоомжийг зөрчсөн 255 зөрчлийг илрүүлжээ. Зөрчлийн тоо өмнөх оны мөн үеэс 5.9 хувиар буурч, нийт зөрчлийн 27.5 хувийг газрын хэвлий, ашигт малтмал, уул уурхайн зөрчил, 17.6 хувийг газрын зөрчил, 14.1 хувийг агаар, химийн хорт бодисын зөрчил, 9.4 хувийг ойн зөрчил, 7.8 хувийг геодези зураг зүй, кадастрын зөрчил, 6.3 хувийг ургамал, хөрсний бохирдлын зөрчил, 2.0 хувийг ангийн зөрчил, 1.2 хувийг байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээ, 0.8 хувийг усны зөрчил, 13.3 хувийг бусад зөрчлүүд тус тус эзэлж байна.

Илрүүлсэн нийт зөрчилд 94.8 сая төгрөгийн торгууль ногдуулж, ойн зөрчил гаргасан иргэдээс 3.1 сая төгрөгийн эд зүйлс хураан авчээ.

Хүснэгт 46. Байгаль орчны зөрчил, төрлөөр

Илрүүлсэн зөрчил, төрлөөр	2013 он			2014 он		
	Үзлэг шалгалт	Илрүүлсэн зөрчил	Торгууль /сая.төг/	Үзлэг шалгалт	Илрүүлсэн зөрчил	Торгууль /мян.төг/
Ой	67	108	20.0	38	24	8.7
Ан, амьтан	11	6	0.8	7	5	-
Газрын	66	39	33.4	91	45	31.5
Ус	16	8	10.4	4	2	3.8
Ургамал, хөрсний бохирдол	70	63	2.4	15	16	2.6
Агаар, химийн хорт бодис	17	15	0.5	57	36	2.5
Газрын хэвлий, ашигт малтмал, уул уурхай	19	6	4.1	156	70	24.1
Геодези зураг зүй, кадастр	22	15	1.4	31	20	2.5
Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээ	-	-	-	2	3	14.4
Бусад	17	11	5.2	63	34	4.7
Бүгд	305	271	78.2	464	255	94.8

ХОТЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ

Нийслэл хотын нутаг дэвсгэрт 2014 онд нийт 433 гамшиг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 23.2 хувиар буурчээ.

Нийт гамшигт гахайн мялзан өвчний 2 тохиолдол, гахайн үржил-амьсгалын замын хам шинж өвчний 2 тохиолдол бүртгэгдэж, 1323 гахайг устгасан байна. Мөн үхрийн хорт салст хатуурал өвчний 1 тохиолдол, ус, цаг агаарын гаралтай аюулт үзэгдлийн 6 тохиолдол бүртгэгджээ. Харин хүний үйл ажиллагаатай холбоотой тэсэрч дэлбэрэх бодисын осол 2, сум галт хэрэгслийн

осол 9, химийн бодисын осол 25, бичил уурхай, нурангины осол 5, усны осол 9, барилгын осол 3, үйлдвэрийн осол 2, бусад осол 367 тохиолджээ.

Гамшгийн улмаас 49 хүн амь насаа алдсан байна. Гамшгаас 479 хүнийг аварч, гамшгийн уршгийг арилгах ажилд нийт 47.2 сая төгрөг зарцуулсан байна.

Хүснэгт 47. Хүний үйл ажиллагаатай холбоотой осол, төрлөөр

Ослын төрөл	2013 он	2014 он	$\frac{2014}{2013}$
Бүгд	542	422	77.9
Тэсэрч дэлбэрэх бодисын	4	2	50.0
Сум галт хэрэгслийн	7	9	128.6
Химийн бодисын	49	25	51.0
Бичил уурхай, нурангины	8	5	62.5
Усны осол	8	9	112.5
Барилгын осол	4	3	75.0
Үйлдвэрийн осол	3	2	66.7
Бусад	459	367	80.0

Нийслэл хотод 2014 онд ой хээрийн түймэр 4, ахуйн 3040 гал түймэр гарчээ. Ахуйн гал түймрийн 37 нь Багануур, 6 нь Багахангай, 452 нь Баянгол, 728 нь Баянзүрх, 124 нь Налайх, 466 нь Сүхбаатар, 289 нь Хан-Уул, 347 нь Чингэлтэй, 591 нь Сонгинохайрхан дүүрэгт тус тус гарсан байна. Гал түймрийг гарсан шалтгаанаар нь ангилвал цахилгаанаас 536, санамсаргүй байдлаас 1974, санаатай үйлдлээр 10, шалтгаан тогтоогдоогүй 282, бусад шалтгаанаар 238 гал түймэр гарсан байна.

Гал түймрийн улмаас 40 хүн (үүнээс, хүүхэд 10) амь насаа алдаж, 25 хүн (үүнээс, хүүхэд 3) түлэгдэж гэмтжээ. Гал түймрийн аюулаас 504 хүн, 631 байшин барилга, 18.4 тэрбум төгрөгийн эд хөрөнгийг аварчээ.

Гал түймэрт иргэний хувийн өмчийн 1830, төрийн өмчийн 989, хувийн аж ахуйн нэгж, байгууллагын өмчийн 221 объект өртөж, нийт 8200.3 сая төгрөгийн хохирол учирсан байна. Гал түймэрт 1691 гэр, орон сууц, 626 барилга байгууламж, тоног төхөөрөмж, 170 машин техник, 11 малын хашаа, саравч, бусад 542 объект өртсөн байна.

Нийслэлийн Онцгой байдлын газраас 2014 онд 166 барилгын зураг төсөл, ашиглалтанд хүлээн авч буй 561 барилгад хяналт тавьж ажиллажээ. Мөн 22137 айл өрх, 11781 объектод үзлэг шалгалт хийж, 56471 галын зөрчил илрүүлж, 143 байгууллагын үйл ажиллагааг нь зогсоож, байгууллага, албан тушаалтан, иргэнд 2832 заавал биелүүлэх албан шаардлага, 2967 мэдэгдэл хүргүүлж, 60.5 сая төгрөгийн торгууль ногдуулсан байна.

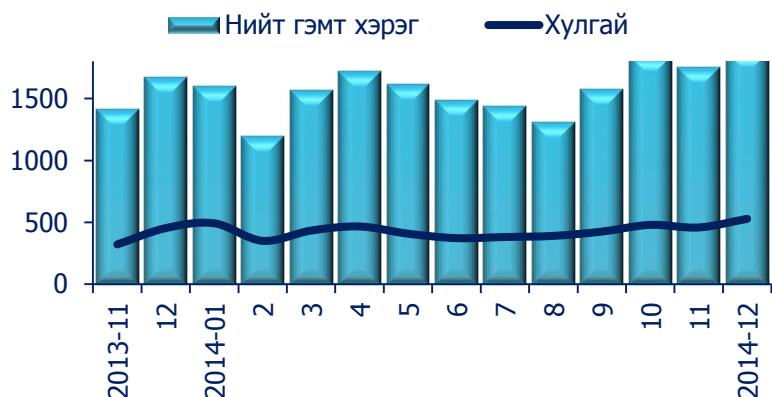
ГЭМТ ХЭРЭГ

2014 онд 17144 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оноос 11.2 хувь буюу 1725 хэргээр өсчээ. Гэмт хэргийн илрүүлэлт 55.3 хувьтай байгаа нь өмнөх оноос 1.2 пунктээр доогуур байна. Гэмт хэргийн улмаас 6556 хүн гэмтэж осолдож, 444 хүн нас барж, төр ард иргэдэд 117.1 тэрбум төгрөгийн хохирол учруулсны 21.1 хувь буюу 24.7 тэрбум төгрөгийн хохирлыг нөхөн

төлүүлжээ.

Зураг 46. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, сараар

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 30.3 хувийг хулгайн, 27.9 хувийг хүний эрх, эрх чөлөөний эсрэг, 9.1 хувийг залилан, 7.8 хувийг танхайн, 6.2 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг хэрэг тус тус эзэлж байна.

Хүснэгт 48. Нийт бүртгэсэн гэмт хэрэг, төрлөөр

	Гэмт хэргийн тоо		Өсөлт, бууралт	
	2013 он	2014 он	Тоо	Хувь
Хүний амь	104	114	10	9.6
Хүчин	182	152	- 30	- 16.5
Дээрэм	530	591	61	11.5
Хулгай	4638	5194	556	12.0
Булаалт	187	205	18	9.6
Залилан	1014	1557	543	1.5 дах
Хүний эрх, эрх чөлөөний эсрэг	4353	4781	428	9.8
Хөдөлгөөний аюулгүй байдал ашиглалтын журам зөрчих	1211	1060	- 151	- 12.5
Бусдыг амиа хорлоход хүргэх	178	174	- 4	- 2.2
Ашиглах	193	174	- 19	- 9.8
Танхайрах	1448	1336	- 112	- 7.7
Бусад	1381	1806	425	30.8
БҮГД	15419	17144	1725	11.2

2014 онд 64943 хүн эрүүлжигдсэн нь өмнөх оноос 1.6 хувь буюу 1040 хүнээр өссөн байна.

Хүснэгт 49. Нийт бүртгэсэн гэмт хэрэг, дүүргээр

дүүрэг	Нийт бүртгэсэн гэмт хэрэг		Гэмт хэргийн өсөлт, бууралт	
	2013 он	2014 он	Тоо	Хувь
Багануур	278	236	- 42	- 15.1
Багахангай	31	23	- 8	- 25.8
Баянгол	2521	2775	254	10.1
Баянзүрх	3742	4263	521	13.9
Налайх	302	339	37	12.3
Сонгинохайрхан	2778	3039	261	9.4
Сүхбаатар	2416	2593	177	7.3
Чингэлтэй	2115	2392	277	13.1
Хан-Уул	1236	1484	248	20.1
ДҮН	15419	17144	1725	11.2

Хүснэгт 50. Гэмт хэрэг бүртгэгдэх үед сэжигтнээр тооцвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй хэргийн тоо, дүүргээр, 2014 он

дүүрэг	Сэжигтэн тодорхойгүй хэргийн тоо	Үүнээс сэжигтнийг илрүүлж ял сонгосон	Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь
Багануур	35	25	71.4
Багахангай	6	4	66.7
Баянгол	1109	705	63.6
Баянзүрх	2676	1290	48.2
Налайх	89	68	76.4
Сонгинохайрхан	1767	1034	58.5
Сүхбаатар	1258	694	55.2
Чингэлтэй	1402	768	54.8
Хан-Уул	667	395	59.2
ДҮН	9009	4983	55.3

Хүснэгт 51. Бүртгэсэн хулгайн гэмт хэрэг, дүүргээр

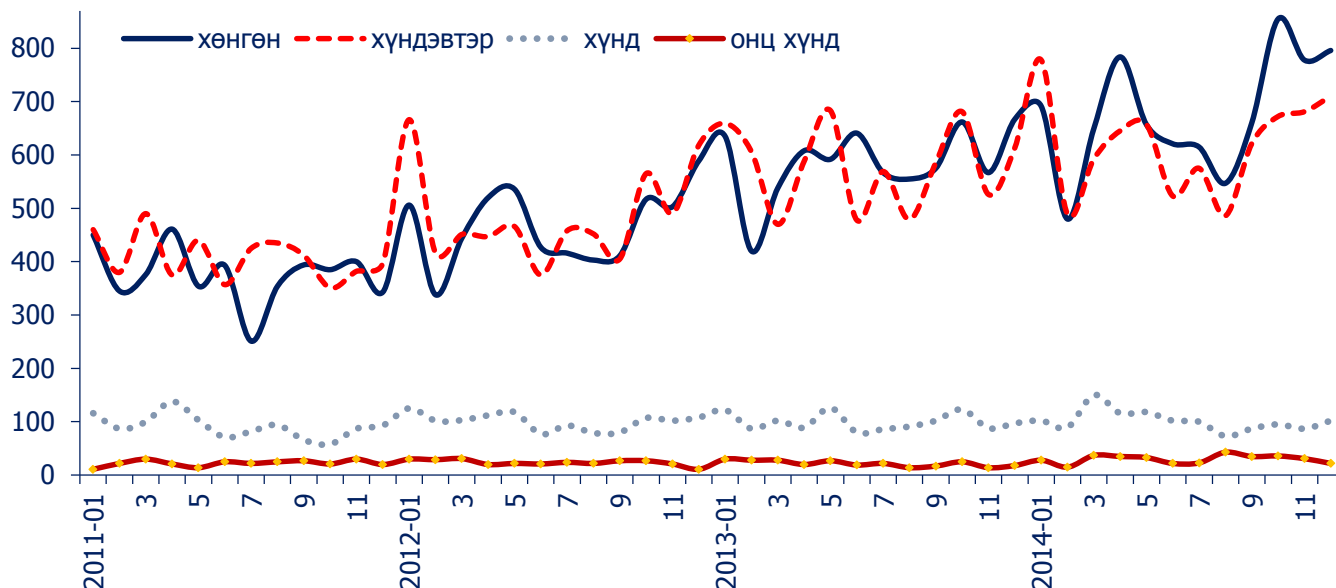
дүүрэг	Нийт хулгайн гэмт хэргийн тоо		Үүнээс: хувийн өмчийн хулгайн гэмт хэргийн тоо	
	2013 он	2014 он	2013 он	2014 он
Багануур	59	33	40	28
Багахангай	5	5	4	3
Баянгол	637	695	514	557
Баянзүрх	1287	1391	1157	1182
Налайх	52	68	41	58
Сонгинохайрхан	978	1044	909	936
Сүхбаатар	694	834	548	608
Чингэлтэй	571	722	502	649
Хан-Уул	355	402	321	355
ДҮН	4638	5194	4036	4376

Хүснэгт 52. Бүртгэсэн гэмт хэргийн ангилал

	2009 он	2010 он	2011 он	2012 он	2013 он	2014 он
Онц хүнд хэрэг	202	199	268	285	262	360
Хүнд хэрэг	1305	1092	1095	1206	1193	1221
Хүндэвтэр хэрэг	5601	5101	4904	5809	6937	7429
Хөнгөн хэрэг	4231	4471	4506	5610	7027	8134

2014 онд хүнд хэрэг 1221, хүндэвтэр хэрэг 7429, хөнгөн хэрэг 8134, онц хүнд хэрэг 360 бүртгэгдсэн нь өмнөх оноос 2.3-37.4 хувиар өсчээ.

Зураг 47. Гэмт хэргийн тоо, ангиллаар

Гэмт хэрэгт холбогдсон сэжигтэн, яллагдагчийн тоо 13315 болж, 2013 оноос 7.7 хувь буюу 954 хүнээр өссөн байна. Сэжигтэн, яллагдагчийн 4.7 хувь буюу 620 нь хүүхэд, 18.0 хувь буюу 2396 нь эмэгтэйчүүд байна.

Нийт хэрэгт холбогдсон сэжигтэн, яллагдагчийн 14.0 хувь буюу 1865 нь гэмт хэргийг бүлэглэн үйлдсэн, 21.0 хувь буюу 2798 нь согтуугаар үйлдсэн, 4.4 хувь буюу 592 нь урьд ямар нэг ял шийтгэл хүлээж байсан хүмүүс үйлджээ.

Хүснэгт 53. Гэмт хэрэгт холбогдсон сэжигтэн, яллагдагчийн тоо, дүүргээр

	2009 он	2010 он	2011 он	2012 он	2013 он	2014 он
Багануур	344	279	267	308	302	262
Багахангай	23	16	12	23	33	22
Баянгол	1781	1669	1709	1937	2077	2245
Баянзүрх	1756	1975	1741	1830	2673	2906
Налайх	284	318	274	292	304	343
Сонгинохайрхан	1895	1481	1670	1819	2253	2440
Сүхбаатар	1406	1554	1501	1697	1848	1994
Хан-Уул	994	1003	1035	1033	1115	1272
Чингэлтэй	1483	1207	1274	1590	1756	1831
Нийслэлийн дүн	9966	9502	9483	10529	12361	13315

Хүснэгт 54. Гэмт хэрэг үйлдэгсэд, боловсролын түвшнээр, дүүргээр, 2014 он

	Бүх хүн	Боловсролын түвшингээр					
		дээд	Мэргэжлийн анхан шатны	Бүрэн дунд	Суурь	Бага	Боловсролгүй
Багануур	262	46	24	113	54	19	6
Багахангай	22	3	1	7	7	3	1
Баянгол	2245	580	130	1177	236	93	29
Баянзүрх	2906	601	135	1575	423	124	48
Налайх	343	62	9	166	73	23	10
Сонгинохайрхан	2440	282	58	1183	639	163	115
Сүхбаатар	1994	577	64	900	306	99	48
Хан-Уул	1272	391	29	595	190	50	17
Чингэлтэй	1831	422	48	893	323	97	48
Бүгд	13315	2964	498	6609	2251	671	322

Гэмт хэрэгт бүрэн дунд, дээд болон суурь боловсролтой хүмүүс хамгийн ихээр холбогдсон байна. 2014 онд гэмт хэрэг үйлдэгсдийн 49.6 хувь буюу 6609 нь бүрэн дунд боловсролтой, 22.3 хувь буюу 2964 нь дээд боловсролтой, 16.9 хувь буюу 2251 нь суурь боловсролтой, 5.0 хувь буюу 671 нь бага боловсролтой, 3.8 хувь буюу 498 нь мэргэжлийн анхан шатны боловсролтой, 2.4 хувь буюу 322 нь ямар нэгэн боловсролгүй хүмүүс байжээ.

Хүснэгт 55. Гэмт хэрэг үйлдэгсэд, нийгмийн байдлаар, дүүргээр, 2014 он

	Бүх хүн	Үүнээс: нийгмийн байдлаар					
		ХХЭрхлэгч, ажиллагсад, малчин	Төрийн албан хаагч	Оюутан сурагч	ХЦАХаагч, сургууль завсардсан хүүхэд, тэнэмэл иргэн	Хоригдол	Ажилгүй
Багануур	262	72	17	12	1	5	155
Багахангай	22	5	6				11
Баянгол	2245	833	50	198	30	8	1126
Баянзүрх	2906	1140	99	197	34	19	1417
Налайх	343	88	24	27	3		201
Сонгинохайрхан	2440	775	54	103	27	8	1473
Сүхбаатар	1994	876	71	175	25	6	841
Хан-Уул	1272	539	64	103	10	6	550
Чингэлтэй	1831	687	50	122	35		937
Бүгд	13315	5015	435	937	165	52	6711

НИЙСЛЭЛ ХОТЫН ХҮН АМ

2015 оны 1-р сарын 1-ний байдлаар нийслэл хотод 1314.5 мянган хүн байнга оршин сууж байна. Нийт хүн амын 52.2 хувь буюу 686.6 мянга нь эмэгтэйчүүд байна.

Зураг 48. Нийслэлийн хүн амын өсөлт

Нийслэлийн суурин хүн амын тоо 2013 оноос 3.7 хувь буюу 47.5 мянган хүнээр, өрхийн тоо 5.8 хувь буюу 19.4 мянган өрхөөр тус тус өсчээ.

Улаанбаатар хотод амьдарч буй 100-аас дээш настай 44 хүний 9 нь эрэгтэй, 35 нь эмэгтэй хүн байна. Сонгинохайрхан дүүрэгт нийслэлийн хамгийн өндөр настан амьдарч байна.

Хүснэгт 56. Нийслэлийн хүн ам, насны бүлгээр, дүүргээр

	Нийслэлийн нийт хүн ам	үүнээс: дүүргээр								
		Баянзүрх	Сонгино хайрхан	Баянгол	Чингэлтэй	Хан-Уул	Сүхбаатар	Налайх	Багануур	Багахангай
0-4	154393	34832	35804	24672	18527	16971	15755	4316	3016	500
5-9	112618	25650	26757	17584	14002	11666	10898	3189	2498	374
10-14	85648	19414	20995	12359	10608	8311	8900	2712	2052	297
15-19	91648	23222	20533	13468	10856	8706	9659	2627	2273	304
20-24	116953	28461	25533	17908	14394	12214	12126	3133	2806	378
25-29	150537	35996	32618	23402	18542	16359	16912	3567	2711	430
30-34	124864	30449	27662	20500	15107	13471	12116	2922	2344	293
35-39	108447	26323	23880	18303	12826	11444	10652	2678	2069	272
40-44	94255	22693	20516	16074	11003	9942	9460	2220	2104	243
45-49	78103	18003	16867	13214	9606	8448	7840	1956	1956	213
50-54	66691	15512	14621	10333	8344	7122	7157	1789	1619	194
55-59	47295	10683	10690	7494	6008	4874	5092	1258	1045	151
60-100	82990	17428	19343	13576	9685	8834	9851	2179	1840	254
100+	44	6	8	11	6	6	6	1		
Дүн	1314486	308672	295827	208898	159514	138368	136424	34547	28333	3903

Нийслэл хотын нийт хүн амын 63.6 хувь нь 35 хүртэлх насны залуучууд байна. Тодруулбал, нийт хүн амын 28.2 хувь буюу 370.1 нь 0-15 насны хүүхэд, 65.5 хувь буюу 861.3 нь 16-59 насны хүмүүс, 6.3 хувь буюу 83.0 мянга нь 60 ба түүнээс дээш насны өндөр настан юм.

Зураг 49. Нийслэлийн суурин хүн ам, дүүргээр

Нийслэлийн суурин хүн амын 23.5 хувь буюу 308.7 мянга нь Баянзүрх дүүрэгт, 22.5 хувь буюу 295.8 мянга нь Сонгинохайрхан дүүрэгт, 15.9 хувь буюу 208.9 мянга нь Баянгол дүүрэгт, 12.1 хувь буюу 159.5 мянга нь Чингэлтэй дүүрэгт, 10.5 хувь буюу 138.4 мянга нь Хан-Уул дүүрэгт, 10.4 хувь буюу 136.4 мянга нь Сүхбаатар дүүрэгт, 2.6 хувь буюу 34.5 мянга нь Налайх дүүрэгт, 2.2 хувь буюу 28.3 мянга нь Багануур дүүрэгт, 0.3 хувь буюу 3.9 мянга нь Багахангай дүүрэгт тус тус оршин сууж байна.

НИЙСЛЭЛИЙН СТАТИСТИКИЙН ГАЗАР